

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ ZA ROK 2006

GDAŃSK 2007

Spis treści:

L.p.		str.
	WSTĘP	3
1)	Struktura Ośrodka	3
2)	Działania reorganizacyjne, przeprowadzone w 2006 roku	3
3)	Nowe formy pracy z klientem podejmowane w 2006 roku	4
4)	Działania podejmowane w celu poprawy warunków pracy w MOPS	5
I.	KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W GDAŃSKU	6
1)	Zatrudnienie	6
2)	Kwalifikacje i wykształcenie	6
II.	WYDATKI MOPS W GDAŃSKU	7
III.	KLIENCI SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ	10
1)	Klienci w podziale na ustawy	10
2)	Porównanie z ubiegłymi latami	10
3)	Czas korzystania z pomocy społecznej	11
4)	Wnioski wynikające z porównania	12
IV.	GŁÓWNE ŚWIADCZENIA REALIZOWANE PRZEZ SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ	12
1)	Główne świadczenia w podziale na zadania gminy i powiatu	12
2)	Porównanie z ubiegłymi latami	13
V.	POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ KLIENTÓW SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ	16
1)	Najczęściej występujące powody trudnej sytuacji życiowej	16
2)	Wnioski wynikające z porównania	16
VI.	KOORDYNACJA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	16
VII.	WYBRANE ZAGADNIENIA Z DZIAŁALNOŚCI MOPS	17
VIII.	WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI NIEPUBLICZNYMI W RAMACH ZLECANIA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2006	30
IX.	DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO – PROMOCYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W GDAŃSKU	31
X.	NAJWAŻNIEJSZE EFEKTY REALIZACJI ZADAŃ W 2006 r.	32
XI.	POTRZEBY	33
	KALENDARIUM	38

Wstęp:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku jest nadrzędną jednostką organizacyjną systemu pomocy społecznej w mieście Gdańsku, realizującą zadania gminy i powiatu. Działalność Ośrodka finansowana jest:

- ze środków budżetu Miasta,
- ze środków budżetu państwa,
- ze środków pozabudżetowych.

Ośrodek realizuje – oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku – również zadania wynikające z innych ustaw, m.in. takich jak: ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawa o świadczeniach rodzinnych oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy.

1) Struktura Ośrodka

Według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym MOPS w Gdańsku, w skład wewnętrznej struktury organizacyjnej Ośrodka wchodziły:

- 1) Wydział Organizacji i Rozwoju,
- 2) Wydział Finansowy,
- 3) Wydział Kadr i Administracji,
- 4) Wydział Pomocy Instytucjonalnej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 5) Wydział Pomocy Dziecku i Rodzinie,
- 6) Wydział Świadczeń Rodzinnych,
- 7) Wydział Integracji i Organizacji Pomocy Środowiskowej,
- 8) Filie Ośrodka,
- 9) Jednostki organizacyjne pomocy społecznej: Dzienny Dom Pomocy „Pod Cisem” ul. Sternicza 2, Dzienny Dom Pomocy ul. Wajdeloty 28a, Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Wajdeloty 28a, Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Nowiny 7, Środowiskowy Dom Samopomocy dla Młodzieży ul. Chopina 42.

2) Działania reorganizacyjne, przeprowadzone w 2006 roku

Mając na względzie efektywność świadczonej pomocy oraz reagując na wewnętrzne wnioski i sygnały, w 2006 r. podjęto w MOPS w Gdańsku szereg działań reorganizacyjnych, w tym m.in.:

Podjęte działania	Wymierne efekty działań
Utworzenie Wydziału Organizacji i Rozwoju w wyniku połączenia Wydziału Organizacji i Nadzoru z Wydziałem Strategii i Rozwoju	Zwiększenie efektywności w zakresie organizacji Ośrodka oraz stworzenie efektywniejszych narzędzi planowania strategicznego i rozwoju pomocy społecznej. Spłaszczenie struktury – koordynacja zadaniowa a w konsekwencji zwiększenie samodzielności pracowników.
Ze struktur MOPS wyodrębniono Dom Pomocy Społecznej ul. Hoża 4. Do struktur MOPS włączono wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego, ul. Hallera	W styczniu 2006 r. nastąpiło usamodzielnienie DPS. W grudniu 2006 r. nastąpiło otwarcie wypożyczalni.
Szczegółowe opracowanie koncepcji reorganizacji pracy w Filiiach tworzących Centra Pracy Socjalnej oraz Referatu ds. Osób Bezdomnych. Koncepcja ma na celu zmianę modelu pracy komórek pomocy środowiskowej, podniesienie efektywności świadczonej pomocy, rozwój form pracy na rzecz społeczności lokalnej.	Kierunek zmian został zaakceptowany przez Dyrektora MOPS. Otrzymał dodatkowe etaty, na które zgłoszono zapotrzebowanie zgodnie z założeniami koncepcji. Plany zaopatrywania Filii i ROB w sprzęt komputerowy i biurowy zgodnie z założeniami koncepcji (ograniczenie ilości sprzętu wyeksploatowanego, polepszenie jakości wyposażenia). Wymierne efekty w zakresie poprawy efektywności pracy, poprawy warunków pracy oraz rozwoju poszczególnych form pracy z klientem (praca socjalna, szczególnie oparta o kontrakt socjalny, projekty na rzecz klientów oraz społeczności lokalnej) widoczne będą po wdrożeniu koncepcji i ustabilizowaniu się sytuacji związanej ze zmianą – w przypadku Filii II i ROB początek zmian przewiduje się na luty 2007 r.

Opracowanie modelu pracy Organizatorów Społeczności Lokalnej, którego głównym założeniem jest włączenie się w działania o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym	Koncepcja zaakceptowana przez Dyrektora MOPS. Początek wdrożenia nastąpi z początkiem stycznia 2007 r. Celem zmian jest właściwe wykorzystanie potencjału tkwiącego w funkcji OSŁ. Zmiany przewidziane również w planach zaopatrzenia Wydziału Integracji i Organizacji Pomocy Środowiskowej w sprzęt komputerowy, biurowy oraz planach prac remontowych. Zakładane wymierne efekty zawarte w koncepcji osiągnięte zostaną w 2007 roku.
Zmiany reorganizacyjne w filiach MOPS: - zmiany w zakresie organizacji pracy w Zespole Świadczeń, - zmiany w zakresie zadań przydzielonych poszczególnym pracownikom w Zespole Świadczeń, - promowanie modelu pracy zespołowej, - określenie roli OSŁ, - przeprowadzenie rocznej oceny działań zawodowych pracowników, - system premii i nagród	Racjonalne wykorzystanie czasu pracy. Jasne zdefiniowanie ról w zespole, większa samodzielność i odpowiedzialność za przydzielone do realizacji zadania, akceptacja modelu pracy w zespołach i roli koordynatora. Określona jasno rola koordynatora w zespole. Wdrożenie systemu Dar – Pomost. Zespołowe działania projektowe zainicjowane w dzielnicach, większa samodzielność. Wzrost motywacji. Wzrost zadowolenia klientów z usług – znikoma liczba skarg, interwencji. Zadowolenia i identyfikacja z zakładem pracy, rywalizacja między zespołami.
Wprowadzenie dni dyżurów pełnionych przez poszczególne ZPS w zakresie współpracy z urzędami pocztowymi	Oszczędność czasu pracy pracowników, oszczędności związane z wykorzystywaniem biletów.
Podział części zadań związanych z funkcjonowaniem ZPS na poszczególnych pracowników	Uporządkowanie pracy, co wpływa na lepsze funkcjonowanie ZPS.
Zcentralizowanie przyjmowania wniosków - żeby wnioski mogły być przyjmowane w siedzibie WŚR przygotowano 2 sale przyjęć wyposażone w komputery	Podjęte działania umożliwiły bezpośredni dostęp do systemu komputerowego i bazy danych osobom przyjmującym wnioski, co wpłynęło na szybkość i jakość obsługi.
Reorganizacja sposobu zarządzania WŚR, polegająca na ustanowieniu 3 koordynatorów zadaniowych	Wzrost efektywności zarządzania dzięki możliwości delegowania uprawnień.

3) Nowe formy pracy z klientem, podejmowane w 2006 r.

Mając na celu stałe poszerzanie oferty świadczonej pomocy oraz zwiększenie efektywności pomocy społecznej, w roku 2006 pracownicy Ośrodka wprowadzili nowe formy pracy z klientem. Spośród tych form warto wymienić m.in.:

a) skierowane do bezrobotnych klientów pomocy społecznej

- organizacja prac społecznie użytecznych (kierowanie klientów do prac),
- projekty socjalne adresowane do klientów MOPS realizowane przez instytucje publiczne i niepubliczne finansowane ze środków unijnych - podnoszenie kwalifikacji zawodowych i umiejętności umożliwiających powrót na rynek pracy,
- skoncentrowanie się na aktywizacji zawodowej poprzez kierowanie bezrobotnych klientów do prywatnego pośrednictwa poszukiwania pracy i konkretnych firm poszukujących pracowników,
- utworzenie grupy wsparcia dla bezrobotnych kobiet,
- nowe programy i projekty (np. „Nie bój się sobie pomóc”, w którym wzięło udział 18 bezrobotnych kobiet, doświadczających przemocy; klientki współpracowały z psychoterapeutą, doradcą zawodowym i pośrednikiem pracy, podejmując działania mające na celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej).

b) skierowane do osób bezdomnych

- projekt „Szansa” adresowany do kobiet z dziećmi przebywających w placówce dla osób bezdomnych (przeprowadzenie zajęć psychoedukacyjnych z zakresu prawa i pedagogiki),
- praca streetworkerów w ramach „Agendy Bezdomności”.

c) skierowane do osób starszych

- nowe programy i projekty (utworzono klub seniora „Złoty wiek”, wdrożenie i realizacja projektu „I Ty będziesz Senioorem”),
- wykłady dla osób starszych w placówkach dziennego pobytu przez specjalistę z Sopotkiego Uniwersytetu III Wieku,
- zorganizowanie I Miejskiego Balu Seniora w ramach obchodu Dnia Seniora.

d) skierowane do osób niepełnosprawnych

- spotkania warsztatowe dla rodziców dzieci z nadpobudliwością oraz z zaburzeniami zachowania i emocji wspierające umiejętności wychowawcze i dobrą komunikację w rodzinie,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w formie grupy ambulatoryjnej dla młodzieży, która nie korzystała z całościowej oferty ŚDS,
- zorganizowanie możliwości wypożyczenia sprzętu służącego rehabilitacji klientom MOPS,
- wykłady dla osób niepełnosprawnych w placówkach dziennego pobytu prowadzone przez specjalistę z Sopotkiego Uniwersytetu III Wieku.

e) inne działania

- zreorganizowanie struktury Punktów Informacyjno – Konsultacyjnych (jest ich obecnie 6, prowadzonych przez organizacje pozarządowe; w maju br. w PIK-ach zatrudnieni zostali specjaliści poradnictwa (2 prawników, 4 psychologów),
- prace nad specjalizacją pracowników komórek pomocy środowiskowej.

4) Działania podejmowane w celu poprawy warunków pracy w MOPS

W roku 2006 podjęto w MOPS szereg działań, mających na celu poprawę warunków pracy pracowników Ośrodka oraz zwiększenie poczucia zadowolenia klientów ze świadczonych usług. Spośród ww. działań należy wymienić m.in.:

a) w zakresie remontów

- przygotowanie na I piętrze w budynku przy ul. Powstańców Warszawskich dodatkowej sali obsługi interesantów dla Wydziału Świadczeń Rodzinnych,
- wykonanie robót remontowych w budynku Dziennego Domu Pomocy i Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Wajdeloty 28a,
- wykonanie robót budowlanych w pomieszczeniach użytkowych przy ul. Hallera 115 dla utworzenia wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego,
- wykonanie robót adaptacyjnych w budynku przy ul. Gustkowicza 13 w celu zwiększenia pozyskania dodatkowej powierzchni biurowej dla Filii II.

b) w zakresie inwestycji

- opracowanie programu funkcjonalno – użytkowego dla budynku Centrum Pracy Socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku przy ul. Św. Barbary,
- udział w naradach koordynacyjnych i wizjach lokalnych organizowanych przez Dyрекcję Rozbudowy Miasta Gdańska związanych z przygotowaniem inwestycji – budowy 5 Domów Dziecka.

c) w zakresie wyposażenia

- zakupienie, wymienienie i rozbudowanie central telefonicznych w 5 budynkach zajmowanych przez komórki MOPS,
- doposażenie w nowe meble biurowe 3 filii Ośrodka.

d) w zakresie komputeryzacji

- wdrożenie systemu elektronicznego obiegu spraw i dokumentów M-dok w 6 wydziałach Ośrodka - w efekcie nastąpiło wyeliminowanie papierowej formy korespondencji wewnętrznej pomiędzy Wydziałami pracującymi w systemie (w 2007 roku planowane jest dalsze rozszerzanie systemu M-dok o kolejne 170 stanowisk w Filiiach Ośrodka, a w 2008 – o Wydział Świadczeń Rodzinnych),
- zakupienie sprzętu i oprogramowania komputerowego (m.in. 93 zestawy komputerowe, 5 komputerów przenośnych, 32 drukarki),

- przeprowadzenie integracji sieci komputerowych komórek organizacyjnych Ośrodka.
- e) **w zakresie BHP i p.poż.**
  - przeprowadzenie szczepień ochronnych przeciwko żółtacze dla pracowników socjalnych wykonujących swoje zadania w terenie oraz dla osób zatrudnionych w Referacie ds. Osób Bezdomnych.

I. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W GDAŃSKU

1) Zatrudnienie

Według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku, zadania pomocy społecznej realizowało 434 pracowników. Struktura i stan zatrudnienia kadry Ośrodka przedstawiały się następująco:

- Liczba etatów - **423,45**;
- Liczba osób zatrudnionych - **434** pracowników, w tym:
  - Merytorycznych - **337**,
  - Niemerytorycznych - **94**
  - Dyrektor i Zastępcy Dyrektora – **3**.

Tabela nr 1: Zatrudnienie w MOPS w Gdańsku w podziale na komórki i jednostki organizacyjne (wg stanu na 31 grudnia 2006 r.)

Komórka organizacyjna	Etaty	Umowy na zastępstwo	Liczba osób	Braki kadrowe
Dyrektor	1		1	
Z-ca Dyrektora	2		2	
Wydział Integracji i Organizacji Pomocy Środowiskowej	26,5	1	29	2,25
Wydział Pomocy Dziecku i Rodzinie	16	1	17	1
Wydział Pomocy Instytucjonalnej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	22,15	1	24	
Jednostki organizacyjne będące w strukturze MOPS	54,3	0,75	60	0,6
Wydział Finansowy	22	1	23	
Wydział Organizacji i Rozwoju	24		26	2,3
Wydział Kadr i Administracji	28,75	1	31	1
Wydział Świadczeń Rodzinnych	53	3	56	11
Filie Ośrodka	164	1	165	
Ogółem	413,7	9,75	434	18,15

Według stanu na 31 grudnia 2006 r. w MOPS w Gdańsku pracowało **156** pracowników socjalnych terenowych. Braki kadrowe w tej grupie wynosiły (zgodnie ze wskazaniami ustawy o pomocy społecznej) - **45** etatów¹.

2) Kwalifikacje i wykształcenie

Należy podkreślić, iż stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane. Kadra kierownicza posiada wymagane wykształcenie, a pracownikom merytorycznym i administracyjnym stwarza się warunki umożliwiające podnoszenie kwalifikacji.

¹ Podana liczba jest zgodna ze wskazaniami ustawy o pomocy społecznej, według której jeden pracownik socjalny powinien przypadać na 2.000 mieszkańców.

Tabela nr 2: Wykształcenie pracowników MOPS w Gdańsku w podziale na komórki i jednostki organizacyjne (wg stanu na 31 grudnia 2006 r.)

Komórka organizacyjna	podstawowe	zawodowe	średnie	licencjackie	magisterskie	podyplomowe
Dyrektor					1	1
Z-ca Dyrektora					2	1
Wydział Integracji i Organizacji Pomocy Środowiskowej			7		21	2
Wydział Pomocy Dziecku i Rodzinie			3	1	13	3
Wydział Pomocy Instytucjonalnej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych			2	1	22	6
Wydział Finansowy			13	5	5	4
Wydział Organizacji i Rozwoju			2	1	23	5
Wydział Kadr i Administracji	1	3	8	2	17	4
Wydział Świadczeń Rodzinnych			24	4	28	
Filie Ośrodka			79	22	64	11
Domy	7	8	21	1	23	8
Ogółem:	8	11	159	37	219	45

W 2006 roku:

- 2 pracowników ukończyło studia podyplomowe z organizacji pomocy społecznej,
- 13 uzyskało dyplom ukończenia studiów wyższych,
- 7 ukończyło inne studia podyplomowe.

Według stanu na 31 grudnia 2006 r. 45 pracowników Ośrodka podnosiło swoje kwalifikacje (w tym: 5 na studiach podyplomowych, 18 – licencjackich oraz 22 – magisterskich).

W roku 2006, pracownicy MOPS w Gdańsku uczestniczyli w 126 szkoleniach. Wykorzystano 1330 miejsc szkoleniowych.

W 2006 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gdańsku przeprowadzono po raz pierwszy proces oceny pracowniczej. Zdecydowana większość pracowników Ośrodka uzyskała ocenę wysoką i bardzo wysoką. Oceniono ogółem 368 pracowników, z których:

- 54 osoby (tj. 14,67% ogółu badanych) otrzymały ocenę bardzo wysoką,
- 260 osób (70,65%) otrzymało ocenę wysoką,
- 51 osób (13,86%) otrzymało ocenę zadowalającą,
- 3 osoby (0,82%) otrzymały ocenę niską.

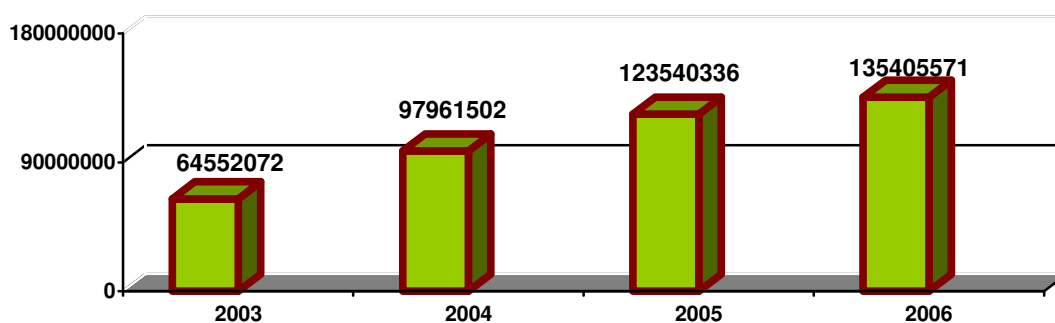
II. WYDATKI MOPS W GDAŃSKU

Na realizację zadań pomocy społecznej w 2006 roku wydano ogółem **135.405.571 zł**. Podział na zadania przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3: Wydatki na realizację zadań pomocy społecznej w latach 2003 - 2006

Zadania	Wydano w 2003 roku (w zł)	Wydano w 2004 roku (w zł)	Wydano w 2005 roku (w zł)	Wydano w 2006 roku (w zł)
Zadania własne gminy	19.356.122	23.987.297	33.698.179	37.177.411
Zadania zlecone gminie	18.771.467	44.790.670	61.345.465	68.632.351
Zadania własne powiatu	27.050.171	28.701.192	28.007.638	29.507.801
Zadania z administracji rządowej powiatu	506.264	482.343	489.054	88.008
Razem:	64.552.072	97.961.502	123.540.336	135.405.571

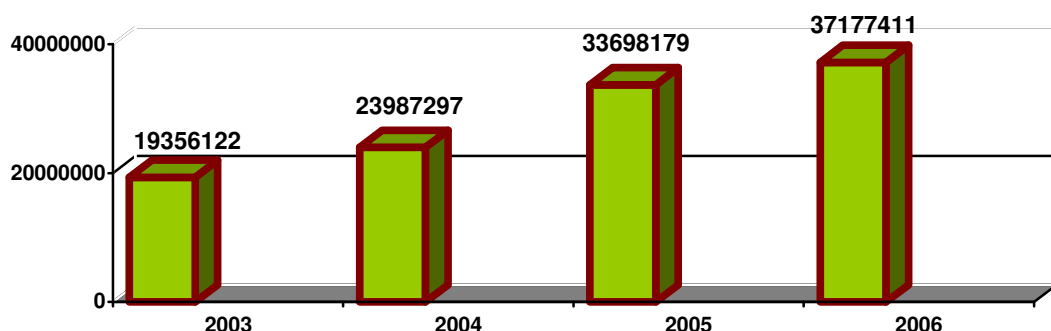
Wykres nr 1: Wydatki na realizację zadań pomocy społecznej w latach 2003 - 2006

W porównaniu z rokiem 2005, łączne wydatki na realizację zadań pomocy społecznej w 2006 r. wzrosły o 11.852.235 zł, tj. o 9,6%.

Począwszy od roku 2003 obserwujemy stałą tendencję wzrostową wydatków na pomoc społeczną, co związane jest przede wszystkim z przejściem nowych zadań, w szczególności świadczeń rodzinnych.

Wykres nr 2: Wydatki na zadania własne gminy w 2003 - 2006

W roku 2006 wzrost wydatków nastąpił przede wszystkim w zadaniach własnych i zleconych gminy, zaś spadek – w zadaniach z administracji rządowej powiatu (odejście - od 1 stycznia 2006 r. - ze struktur MOPS w Gdańsku Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności – obecnie jest to Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności).

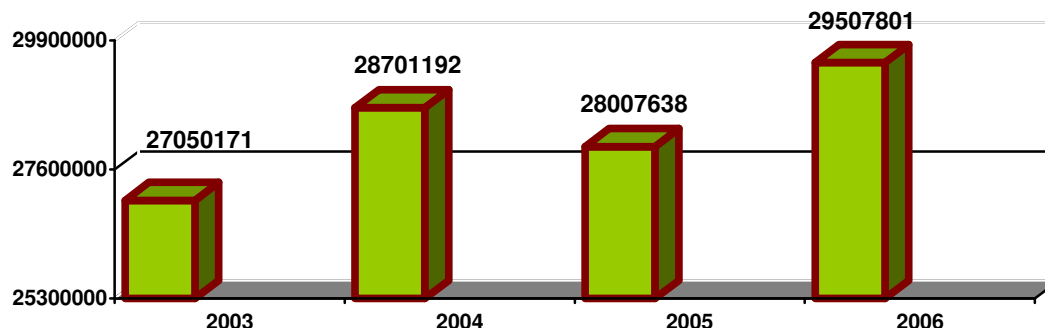
W porównaniu z rokiem 2005 wydano o 10,3% więcej na realizację zadań z zakresu zadań własnych gminy. Wzrost spowodowany został przede wszystkim:

- większą dotacją z budżetu państwa na dożywianie dzieci,

- wzrostem liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenie (z 11.572 do 12.625),
- wzrostem wynagrodzeń pracowników pomocy społecznej, a szczególnie pracowników socjalnych (dodatkowe środki otrzymane z budżetu państwa).

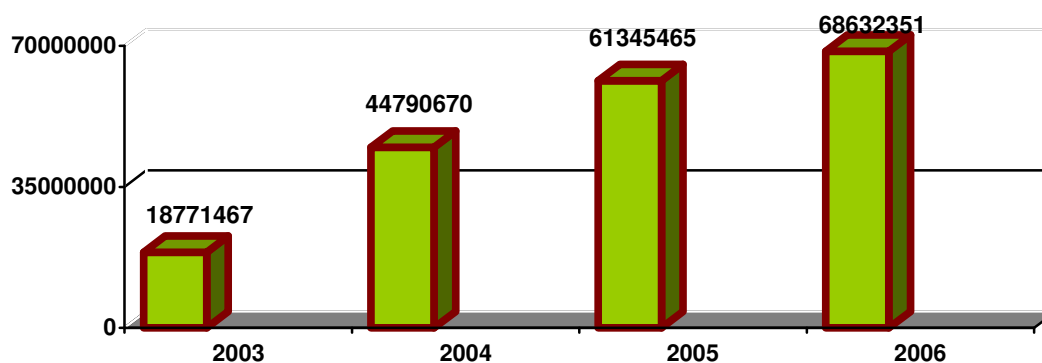
Wykres nr 3: Wydatki na zadania własne powiatu w latach 2003 - 2006

W porównaniu z 2005 r. wydano o 5,3% więcej na realizację zadań z zakresu zadań własnych powiatu. Wzrost spowodowany został przede wszystkim:

- większą kwotą wydaną na świadczenia dla rodzin zastępczych,
- wydatkami inwestycyjnymi, związanymi ze standaryzacją placówek opiekuńczo - wychowawczych (zwłaszcza Pogotowia Opiekuńczego),
- większą ilością porozumień podpisanych z innymi powiatami, dotyczącymi umieszczenia dzieci z Gdańska w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych.

Wykres nr 4: Wydatki na zadania zlecone gminie w latach 2003 - 2006

W porównaniu z rokiem 2005 wydano o 11,9% więcej na realizację zadań z zakresu zadań zleconych gminie. Wzrost spowodowany został przede wszystkim:

- wzrostem liczby osób, którym przyznano zasiłek stały, a co za tym idzie wzrostem kwoty świadczeń,
- wzrostem wydatków na świadczenia rodzinne oraz zaliczkę alimentacyjną, wynikającą z tego, iż:
  - a) zgodnie z art. 20 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dniem 1 września 2006 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej został jednym podmiotem wypłacającym świadczenia rodzinne osobom zamieszkującym na terenie gminy Gdańsk,
  - b) z dniem 9 lutego 2006 r. weszła w życie zmiana do ustawy o świadczeniach rodzinnych wprowadzająca nowe świadczenie - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka,

- c) instytucja zaliczki alimentacyjnej została wprowadzona od września 2005 r. (okres wypłaty świadczenia w 2005 r. wynosił więc 4 m-ce, zaś w 2006 r. - 12 m-cy).

III. KLIENCI SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

1) Klienci w podziale na ustawy

Na ogólną liczbę klientów systemu pomocy społecznej – w związku ze zmianami ustawowymi i faktem przejęcia nowych zadań przez pomoc społeczną składają się między innymi klienci uzyskujący wsparcie z tytułu:

1. ustawy o pomocy społecznej,
2. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
3. ustawy o świadczeniach rodzinnych,
4. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.

a) **ustawa o pomocy społecznej – liczba klientów**

W Gdańsku, wg stanu na 30 czerwca 2006 roku (dane Urzędu Statystycznego w Gdańsku), zamieszkiwało 457.630 mieszkańców. Spośród nich system pomocy społecznej, realizując w 2006 r. zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej objął wsparciem 16.047 rodzin, w których żyło 29.823 osób. Analizując liczbę osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gdańska, przyjąć należy, iż pomocą zostało objętych 6,5% ogółu ludności miasta.

b) **ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – liczba klientów**

W 2006 roku objęto (beneficjentów dofinansowań) wsparciem Referatu ds. Osób Niepełnosprawnych w zakresie:

- likwidacji barier architektonicznych – 311 osób,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 821 osób,
- udziału w warsztatach terapii zajęciowej – 227 osób,
- turnusów rehabilitacyjnych – 929 osób.

c) **ustawa o świadczeniach rodzinnych – liczba świadczeń**

Liczba świadczeń udzielonych z tytułu ustawy o świadczeniach rodzinnych wyniosła w roku 2006 - 472.676.

2) **Porównanie z ubiegłymi latami**

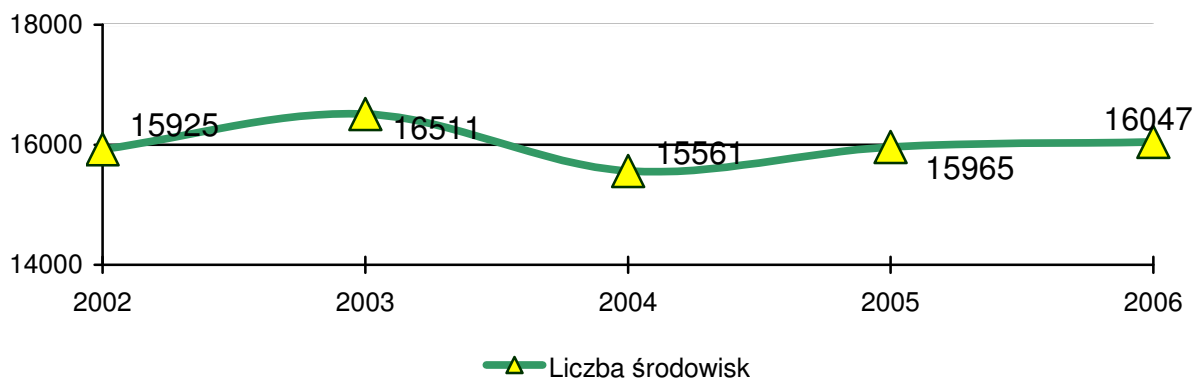
ustawa o pomocy społecznej:

Tabela nr 4: Odsetek mieszkańców Gdańska korzystających z pomocy społecznej z tytułu ww. ustawy w latach 2002 - 2006

Rok	Liczba mieszkańców Gdańska (dane US w Gdańsku - stan na 31 grudnia)	Liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Gdańska objętych pomocą
2002	455.128	15.925	33.857	7,4 %
2003	461.482	16.511	33.304	7,2 %
2004	460.524	15.561	29.925	6,5 %
2005	458.807	15.965	30.968	6,7 %
2006	457.630	16.047	29.823	6,5 %

Analizując liczbę środowisk klientów systemu pomocy społecznej uzyskujących wsparcie z tytułu ustawy o pomocy społecznej, zauważamy - począwszy od roku 2004 - stabilizację ich liczby na poziomie około 16 tysięcy.

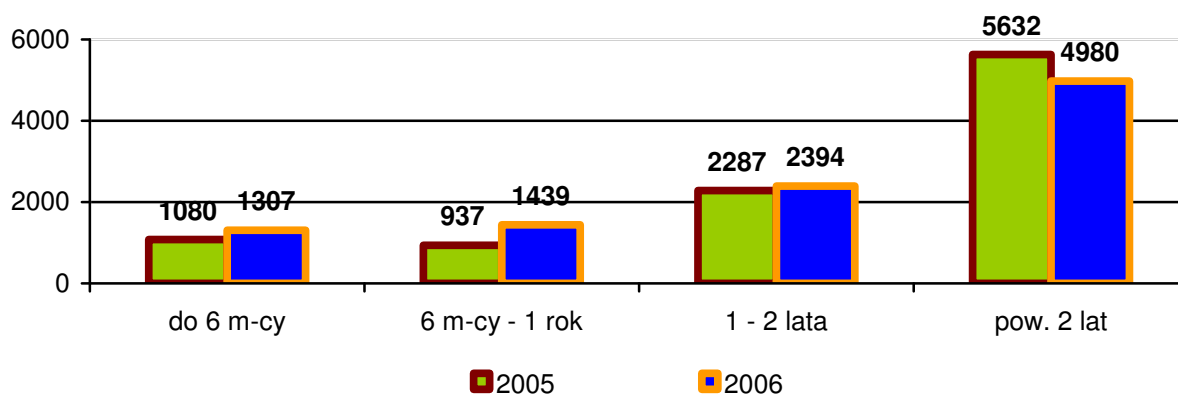
Wykres nr 5: Fluktuacja liczby środowisk klientów systemu pomocy społecznej (*tabela – kolumna oznaczona kolorem zielonym*) otrzymujący wsparcie z tytułu ustawy o pomocy społecznej w latach 2002 - 2006

Analogicznie do liczby środowisk, występuje stały od roku 2004 udział procentowy klientów systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców Gdańska – utrzymuje się on na poziomie 6,5%.

3) Czas korzystania z pomocy społecznej

Wykres nr 6: Czas korzystania z pomocy środowiskowej w latach 2005 i 2006

Analizując czas korzystania z pomocy środowiskowej w latach 2005 – 2006 zauważamy korzystne zjawisko zmniejszania się o 11,6% liczby osób pozostających w systemie pomocy społecznej więcej niż dwa lata. Równocześnie obserwujemy wzrost liczby klientów korzystających z pomocy krótkoterminowo, tj. do 2 lat.

Choć tendencja ta nie przekłada się bezpośrednio na spadek ogólnej liczby klientów systemu pomocy społecznej, to jej występowanie świadczy o skuteczności świadczonej pomocy. Wpływ na taki stan rzeczy może mieć znaczny wzrost liczby zawieranych i prowadzonych kontraktów socjalnych.

4) Wnioski wynikające z porównania

1. Utrzymująca się na stałym poziomie liczba klientów systemu pomocy społecznej świadczy o skutecznym zahamowaniu dynamiki zjawisk prowadzących do wykluczenia społecznego.
2. Kolejnym etapem długofalowej polityki społecznej powinny być działania skierowane na zmniejszenie liczby klientów zagrożonych i wykluczonych społecznie.
3. Należy wzmocnić działania przynoszące bezpośrednie efekty (kontrakt socjalny) oraz rozwinąć, zintensyfikować zwłaszcza w zakresie wsparcia metodycznego działania związane ze świadczeniem pracy socjalnej.
4. Szansą na zmianę tej sytuacji są planowane na 2007 rok zmiany organizacji pracy. Pracownik socjalny zostanie odciążony od zadań administracyjnych, co umożliwi mu poświęcenie większej ilości czasu na pracę socjalną realizowaną w głównej mierze na zasadzie kontraktu socjalnego oraz pracę na rzecz społeczności lokalnej.
Po aktywizacji społecznej realizowanej przez pracownika socjalnego wspólnie z konsultantem poradnictwa specjalistycznego, pracownik socjalny będzie kontaktował się z doradcą zawodowym, do którego skierowany zostanie klient, w celu uzgodnienia planu dalszych działań. Osoba taka zostanie skierowana do udziału w pracach społecznie użytecznych, robotach publicznych lub ewentualnie zostałaaby skierowana na przeszkolenie w ramach możliwości PUP albo też przeszkolenie w prowadzonych przez organizacje pozarządowe Klubach Integracji Społecznej.

IV. GŁÓWNE ŚWIADCZENIA REALIZOWANE PRZEZ SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ

- 1) **Główne świadczenia w podziale na zadania gminy i powiatu**
  - a) **zadania własne gminy**

Tabela nr 5: Liczba rodzin korzystających ze świadczeń w ramach zadań własnych gminy w 2006 roku

Rodzaj świadczenia	Ilość rodzin
Zasiłki celowe i pomoc w naturze (bez pogrzebów i zdarzeń losowych)	7.070
Poradnictwo specjalistyczne	1.228
Posiłek	2.046
w tym: dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	1.817
Usługi opiekuńcze	1.175
Interwencja kryzysowa	330

- b) **zadania zlecone gminie**

Tabela nr 6: Liczba rodzin korzystających ze świadczeń w ramach zadań zleconych gminie w 2006 roku

Rodzaj świadczenia	Ilość rodzin
Zasiłek stały	2.256

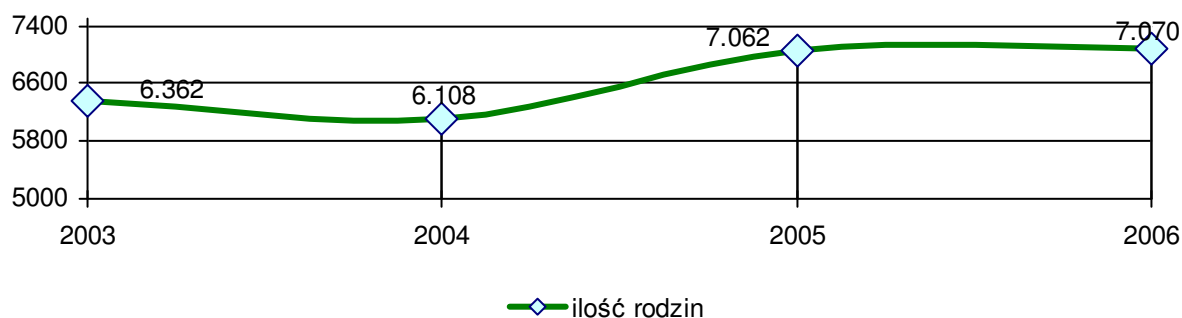
c) zadania własne powiatu

Tabela nr 7: Liczba osób korzystających ze świadczeń w ramach zadań własnych powiatu w 2006 roku

Usamodzielniający się wychowankowie opuszczający:	Uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób
Rodziny zastępcze	12	21	48	2	223
Placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego	19	12	36	3	58
Młodzieżowe ośrodki szkolno - wychowawcze	3	1	15	-	23
Domy dla matek z małymi dziećmi i kobiet w ciąży	-	-	-	-	1
Zakłady poprawcze	1	1	5	-	5

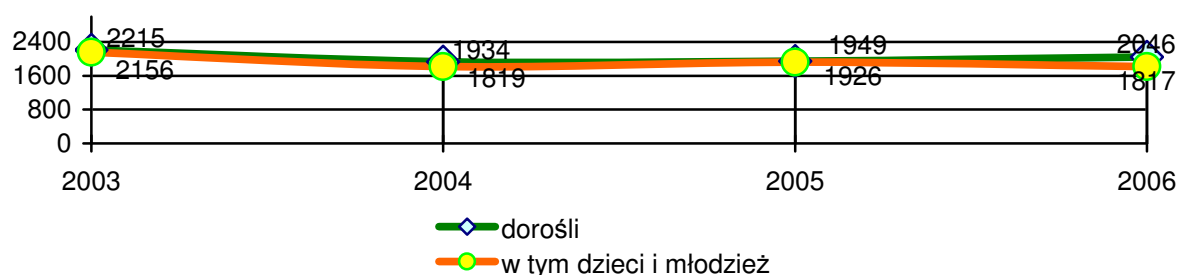
2) Porównanie z ubiegłymi latami Zadania własne gminy

Wykres nr 7: Zasiłki celowe i pomoc w naturze (bez pogrzebów i zdarzeń losowych) w latach 2003 - 2006

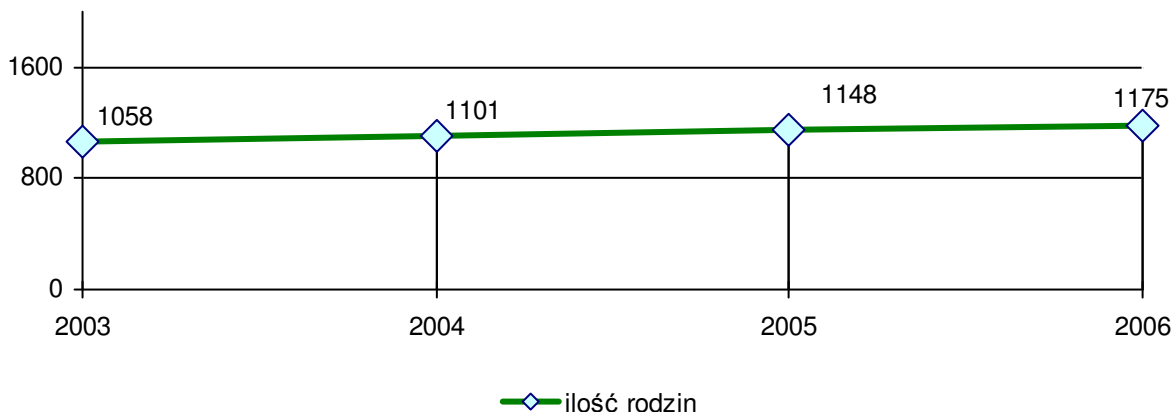
W stosunku do roku 2004 obserwujemy 15,7% wzrost liczby rodzin korzystających z zasiłków celowych i pomocy w naturze. Możemy jednak zauważyć, że już w stosunku do roku 2005 wzrost ten ma charakter minimalny – w granicach 0,1%.

Wykres nr 8: Posiłek w tym: dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole w latach 2003 - 2006

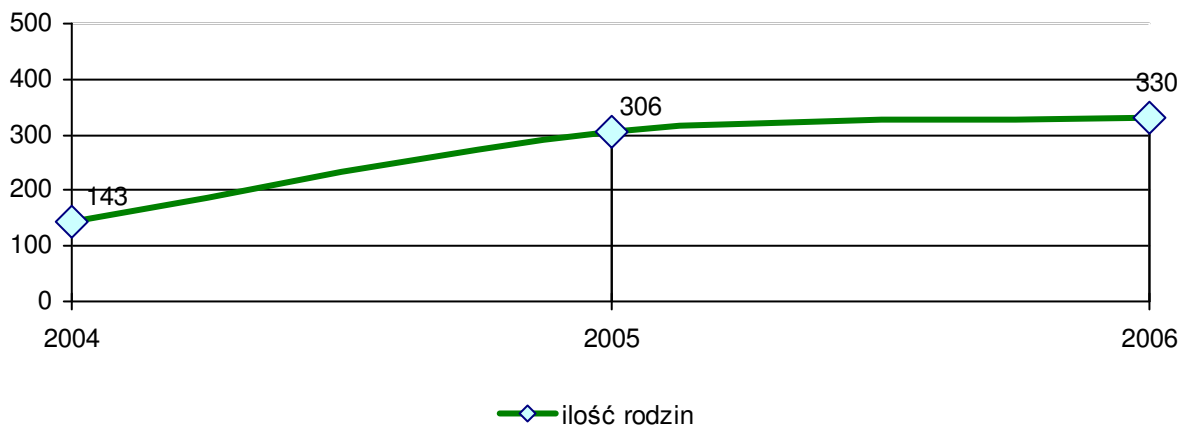
Świadczenia przyznawane w postaci posiłku w latach 2003 - 2006 fluktuują z niewielkimi wahaniami na podobnym poziomie. Poza środkami gminnymi na pomoc w formie dożywiania system pomocy społecznej dysponował w 2006 roku środkami pochodzącymi z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Wykres nr 9: Usługi opiekuńcze w latach 2003 - 2006

Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania – liczba środowisk z nich korzystających utrzymuje się od 2003 roku na jednolitym poziomie. Zmianie ulega jednak ilość świadczeń, co jest uzależnione od kosztów realizacji godziny świadczenia, określonych w umowie z podmiotami świadczącymi usługi oraz od środków, jakimi dysponuje system pomocy społecznej.

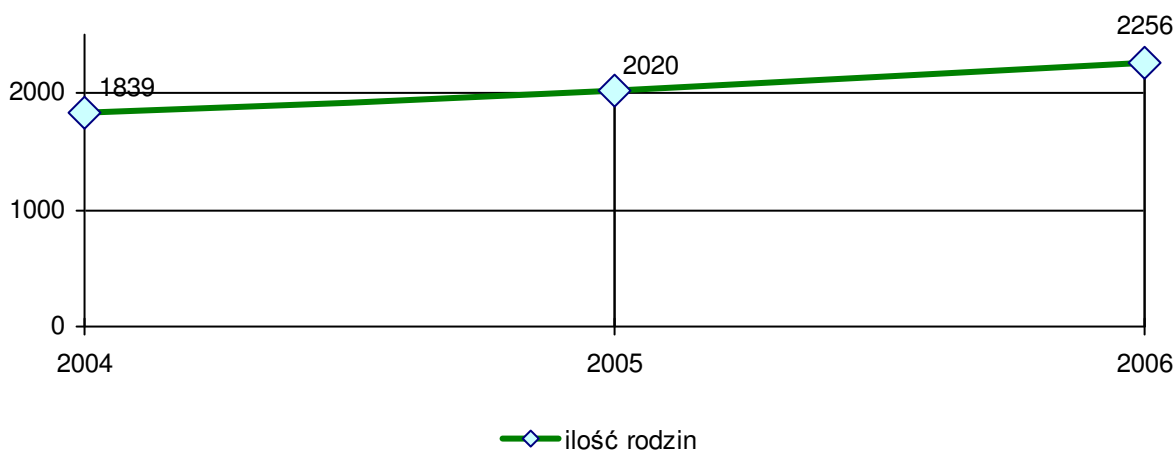
Wykres nr 10: Interwencja kryzysowa w latach 2003 - 2006

W stosunku do roku 2004 obserwujemy wzrost o 130% liczby środowisk, które skorzystały z pomocy w postaci interwencji kryzysowej udzielanej przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku. Niepokojące jest utrzymywanie się tendencji wzrostowej.

Zadania zlecone gminie

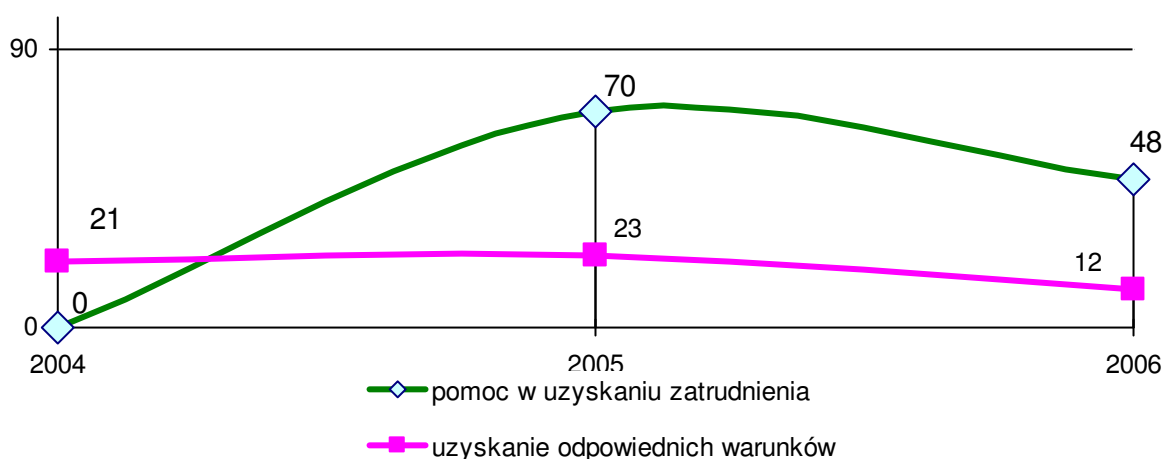
Wykres nr 11: Zasiłki stałe w latach 2003 - 2006

Wzrost o 22,6% liczby rodzin (w stosunku do roku 2004) otrzymujących zasiłki stałe jest wynikiem „powrotu” do systemu pomocy społecznej osób, które nie zostały zakwalifikowane jako osoby, którym przysługuje renta socjalna. Jest to ciągle konsekwencja zmian w ustawie o pomocy społecznej, gdy zasiłek stały wyrównawczy zmienił nazwę na zasiłek stały, a „stary” zasiłek stały został zastąpiony świadczeniem pielęgnacyjnym.

Zadania własne powiatu

Wykres nr 12: Wybrane formy wsparcia dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze

W porównaniu z rokiem 2005 obserwujemy spadek analizowanych powyżej świadczeń przyznawanych wychowankom rodzin zastępczych. Pozostałe formy wsparcia przyznawane w ramach zadań własnych powiatu utrzymują się na stałym poziomie.

V. POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ KLIENTÓW SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

1) Najczęściej występujące powody trudnej sytuacji życiowej klientów

Tabela nr 8: Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin klientów systemu pomocy społecznej najczęściej występujące w latach 2003 – 2006

Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	Liczba rodzin 2003	Liczba rodzin 2004	Liczba rodzin 2005	Liczba rodzin 2006
Niepełnosprawność	4.819	3.702	3.745	4.179
Bezrobocie	4.169	3.906	3.551	3.473
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	2.927	2.603	2.484	2.093
Długotrwała choroba	2.191	2.268	2.045	2.094
Ubóstwo ²	8.073	7.872	7.519	7.730
Bezdomność	826	846	889	858
Alkoholizm	743	772	890	1.005

2) Wnioski wynikające z porównania

1. Analogicznie do stabilnej liczby klientów pomocy społecznej otrzymujących wsparcie z tytułu ustawy o pomocy społecznej, poziom ubóstwa również utrzymuję się na jednolitym poziomie.
2. Korzystnym zjawiskiem jest niewątpliwie utrzymująca się od 2003 roku tendencja spadkowa liczby rodzin dotkniętych problemem bezrobocia, co może świadczyć o skuteczności wsparcia dla tych osób – w zgodności z potrzebami zgłaszanymi w sprawozdaniu opisowym za rok 2005.
3. Niepokojący jest wzrost rodzin, w których występuje problem alkoholowy. Jest to zjawisko szczególnie niebezpieczne z powodu negatywnych konsekwencji społecznych, jakie ze sobą niesie.
4. Należy odnotować wzrost ilości rodzin, w których występuje zjawisko niepełnosprawności - począwszy od 2004 roku obserwujemy ich stały wzrost.

VI. KOORDYNACJA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Opracowanie i realizacja Strategii rozwiązywania problemów społecznych należy do zadań gminy i powiatu o charakterze obowiązkowym. W okresie sprawozdawczym kontynuowano szereg zadań wdrożeniowych dotyczących realizacji dokumentu SRPS do roku 2015. Cele strategii zawarte w dokumencie zmierzają do stworzenia warunków do integracji społecznej poprawiającej jakość życia wszystkich grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia społeczno - gospodarczego. Strategia daje możliwość współpracy wielu podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów mieszkańców Gdańska np. poprzez budowanie programów operacyjnych.

Do realizacji w 2006 roku zaplanowano zgodnie z harmonogramem SRPS działania w ramach 9 celów głównych, 43 celów szczegółowych, 77 wyników, których realizatorem są: Powiatowy Urząd Pracy, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Edukacji, Wydział Spraw Społecznych, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, Komenda Miejska Policji, zainteresowane organizacje pozarządowe i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Ponadto podejmowano działania, które były kontynuacją wyników określonych na lata 2004 i 2005.

W roku 2006 podejmowane były następujące działania w zakresie koordynacji SRPS:

² Ubóstwo traktowane jest jako powód współwystępujący

- Organizowanie i merytoryczne prowadzenie prac Zespołu Monitorującego – Wdrożeniowego ds. SRPS (5 spotkań Zespołu i 6 spotkań podzespołów stałych).
- Koordynowanie i wsparcie metodyczne prac nad wskaźnikami do celów SRPS.
- Ukierunkowywanie jednostek systemu pomocy społecznej, komórek organizacyjnych Miasta i zaangażowanych organizacji pozarządowych na realizację strategii.
- Ukierunkowywanie budowy programów operacyjnych realizujących cele SRPS.
- Koordynacja i realizacja działań wynikających z procedury zarządzania SRPS: monitorowanie realizacji poprzez sprawozdawczość, opracowanie koncepcji i monitorowanie zewnętrznego badania eksperckiego dotyczącego oceny realizacji SRPS.
- Opracowanie raportu ewaluacyjnego SRPS za lata 2004 – 2005.
- Zorganizowanie i przeprowadzenie konferencji upowszechniającej rezultaty SRPS.

VII. WYBRANE ZAGADNIENIA Z DZIAŁALNOŚCI MOPS

W zakresie pomocy środowiskowej

1) **praca socjalna**

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gdańsku pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy i jego aktualizacje dokonują oceny - diagnozy sytuacji klientów/rodzin i planują pracę socjalną.

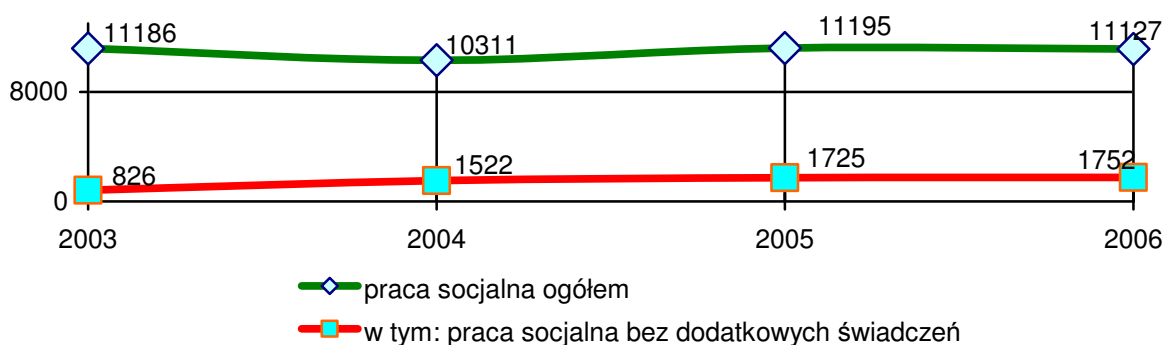
Cechą wyróżniającą pracę socjalną pracownika socjalnego jest systemowe, holistyczne podejście do rodziny, co powoduje, że wszystkie dysfunkcje mające w niej miejsce nie mogą być traktowane jako izolowane zjawiska. Pracownik socjalny proponuje rodzinie różnego rodzaju usługi specjalistyczne w zależności od problemów w niej występujących.

Tabela nr 9: Praca socjalna w latach 2003 – 2006

	Ilość rodzin 2003	Ilość rodzin 2004	Ilość rodzin 2005	Ilość rodzin 2006
Praca socjalna - ogółem	11.186	10.311	11.195	11.127
w tym: praca socjalna bez dodatkowych świadczeń	826	1.522	1.725	1.752

Analizując pracę socjalną prowadzoną w ramach pomocy środowiskowej w latach 2003 - 2006 możemy zauważyć brak tendencji wzrostowej w jej świadczeniu. Prawdopodobna jest tu korelacja z utrzymującą się od 2004 roku stabilną liczbą klientów systemu pomocy społecznej.

Wykres nr 13: Fluktuacja pracy socjalnej w latach 2003-2006:

Charakterystyczny jest też niewielki wzrost prowadzenia pracy socjalnej bez dodatkowych świadczeń, co może wpływać na skuteczność niesionej pomocy, ograniczając ją jedynie do wypłacania świadczeń. Niepokojący jest tu z pewnością niewielki wzrost do lat ubiegłych liczby osób usamodzielniających się klientów o 17,9% w stosunku do roku 2005 - przy równoczesnym znacznym (bo 25,5%) wzroście liczby klientów, którzy zaprzestali współpracy – (wykres nr 10 poniżej).

Tabela nr 10: Powody odejścia klientów z systemu pomocy społecznej latach 2005 i 2006

Powód odejścia	Liczba osób	
	2005	2006
Klient przestał kwalifikować się do pomocy	189	215
Klient zaprzestał współpracy	580	728
Klient usamodzielniał się	262	309
Zgon klienta	221	258
Inne	218	175
Razem:	1470	1685

2) kontrakt socjalny

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 1 marca 2005 r., wprowadzono **kontrakt socjalny** jako nowe narzędzie w pracy socjalnej. Kontrakt socjalny określa sposób współdziałania między osobą/rodziną, a ośrodkiem pomocy społecznej w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny to forma umowy zawartej pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny a pracownikiem socjalnym. Zawierany jest w tych sytuacjach, w których istnieje możliwość podjęcia przez osobę lub rodzinę działań mających na celu poprawę własnej sytuacji życiowej, zwłaszcza w sytuacji bezrobocia, problemu z alkoholem, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W pozostałych przypadkach prowadzona jest praca socjalna.

Tabela nr 11: Liczbę klientów, z którymi prowadzono pracę metodą kontraktu socjalnego w latach 2005 i 2006

Dysfunkcja (powód) do pracy, z którym zastosowano kontrakt socjalny	Liczba klientów, z którymi podpisano kontrakt socjalny po wejściu Rozporządzenia MPS z dnia 1 marca 2005 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego	
	2005	2006
Bezrobocie	258	388
Niepełnosprawność	36	66
Długotrwała choroba	38	88
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	28	27
Bezdomność	13	51
Inne: przemoc, uzależnienia	8	21
RAZEM:	381	641

Analizując pracę z klientami systemu pomocy na kontrakcie socjalnym zauważamy znaczny, bo o 68%, wzrost stosowania tej metody. Najliczniejszą grupą klientów, z którymi zawarto kontrakty są osoby bezrobotne. W porównaniu z rokiem 2005 wyraźnie zaznacza się wzrost liczby bezrobotnych korzystających z tej formy pomocy. O skuteczności stosowania kontraktu socjalnego w przypadku tej grupy klientów może świadczyć blisko 40% (w porównaniu

z rokiem 2005) wzrost liczby bezrobotnych, którzy podjęli zatrudnienie, odchodząc tym samym z systemu pomocy społecznej.

Tabela nr 12: Liczba bezrobotnych, którzy podjęli zatrudnienie w wyniku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w latach 2005 - 2006

	Liczba klientów bezrobotnych	Liczba klientów bezrobotnych, którzy podjęli zatrudnienie
2005	3.189	241
2006	2.743	337

Na uwagę zasługuje fakt zmniejszania się ogólnej liczby osób uzyskujących wsparcie z tytułu bezrobocia, przy równoczesnym wzroście odsetka bezrobotnych, podejmujących zatrudnienie. Jest to bardzo korzystna tendencja, skorelowana również z realizacją priorytetowego celu głównego 1 (Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2015.

3) dożywianie

W 2006 roku z pomocy w formie dożywiania skorzystało łącznie:

- 4900 dzieci i młodzieży,
- 7887 dorosłych.

Środki zapewniono w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz środków gminnych.

4) wypoczynek letni

W roku 2006 z różnych form wypoczynku letniego skorzystało:

- kolonie letnie – 368 dzieci (336 - ze środków GPPiRPA, 32 - fundusze Kuratorium Oświaty),
- półkolonie letnie z funduszy GPPiRPA – 32 dzieci,
- rejs statkiem zorganizowany wspólnie ze Związkiem Miast Nadwiślańskich - 159 dzieci.

5) realizacja procedury „Niebieskie Karty”

W roku 2006 w ramach realizacji procedury odnotowano:

- liczba zgłoszeń dotyczących przemocy – 420,
- liczba Niebieskich Kart – 195,
- ilość podjętych interwencji w środowisku – 522,
- liczba spraw wszczętych z kodeksu karnego (skierowania do prokuratury/policji) – 107,
- liczba spraw skierowanych do sądu – 26,
- skierowania do innych instytucji świadczących pomoc ofiarom przemocy – 281,
- liczba skierowań do komisji alkoholowej – 28,
- liczba interwencji podejmowanych na podstawie informacji z policji – 405,
- liczba spotkań interdyscyplinarnych w ramach realizacji procedury „Niebieska Karta” - 125.

6) realizacja zadania wynikającego z ustawy o zatrudnieniu socjalnym w ww. okresie sprawozdawczym

Prowadzone są 3 Kluby Integracji Społecznej oraz Centrum Reintegracji Społecznej (ze środków UE - program EQAL - prowadzi je Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie.) KIS daje szansę na wspieranie i aktywizację osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Uczestnikom KIS daje szansę

podniesienia kwalifikacji zawodowych bądź ich przekwalifikowanie. W KIS-ach przeszkolone zostały 83 osoby.

Odbyły się 3 spotkania z organizacjami, które zadeklarowały gotowość utworzenia CIS. Organizacjom pozarządowym zapewniono pomoc merytoryczną w zakresie utworzenia i organizacji CIS oraz pozyskiwania dodatkowych środków na funkcjonowanie (oprócz 70 tys. zabezpieczonych na CIS w GPPiRPA). Żadna z organizacji nie spełnia jednak wymogów formalnych (lokal, kadra, zabezpieczenie finansowe).

Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta od ubiegłego roku do października 2007 r. prowadzi Centrum Reintegracji Społecznej dla osób bezdomnych w ramach projektu Inicjatywa Wspólnotowa Agenda Bezdomności finansowanym z programu EQUEL. Przez CRS realizowane są zadania przypisane CIS, wskazane w ustawie o zatrudnieniu socjalnym, różnica polega jedynie na źródle finansowania i jego skali.

Po zakończeniu zadania w projekcie EQUEL, Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta deklaruje wykorzystanie doświadczeń z Centrum Reintegracji Społecznej w zorganizowanie CIS w Gdańsku.

Działania w zakresie prac społecznie użytecznych

Przygotowano i wdrożono Zarządzenie Nr 60/06 Dyrektora MOPS w Gdańsku z dnia 5 maja 2006 r. w sprawie zasad organizacji prac społecznie użytecznych i współpracy przy ich realizacji z innymi podmiotami. Wytypowano 1200 osób spośród klientów MOPS do realizacji zadania. Przygotowano 164 miejsca na wykonywanie prac społecznie użytecznych.

7) pomoc bezdomnym

W roku 2006 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia 936 osobom bezdomnym.

Tabela nr 13: Liczba osób bezdomnych korzystających ze wsparcia Referatu ds. Osób Bezdomnych w latach 2004 – 2006

	2004	2005	2006
Liczba osób	894	909	936

Analizując liczbę osób bezdomnych w latach 2004 - 2006 można stwierdzić, iż utrzymuje się ona na jednolitym poziomie z nieznaczną tendencją wzrostową. Niepokojący jest zgłaszany fakt wzrostu średniego czasu przebywania bezdomnych w placówkach, które przestają być miejscem tymczasowego schronienia, pogłębiając bezdomność i demotywując bezdomnych do podjęcia działań w kierunku wyjścia z bezdomności.

Główne formy pracy z bezdomnymi

1. Kontrakt socjalny - w roku 2006 zawarto 51 kontraktów z osobami bezdomnymi, obserwujemy blisko czterokrotny wzrost liczby zawartych kontraktów w stosunku do roku 2005.
2. Indywidualne programy wychodzenia z bezdomności - w ww. okresie sprawozdawczym 19 osób objęto programami indywidualnymi, co oznacza blisko 36% wzrost w porównaniu z rokiem 2005.
3. Główne programy kierowane do osób bezdomnych:
  - a) Gdański Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków na lata 2004 – 2006 - za główne efekty programu możemy uznać:
    - prowadzenie hierarchizacji placówek dla bezdomnych,

- zwiększenie udziału i zakresu nowych formy pracy z bezdomnymi nastawionych na ich aktywizację (lata 2005 - 2006):
  - a) kontrakt socjalny – 64,
  - b) indywidualne programy wychodzenia z bezdomności – 33,
    - zacieśnienie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie szkoleń dla bezdomnych i budowy programów dla nich przeznaczonych,
    - zwiększenie dostępu do informacji dla bezdomnych o możliwościach uzyskania wsparcia.

W roku 2006 prowadzone były prace nad nową edycją programu na rok 2007.

- b) Agenda Bezdomności - standard aktywnego powrotu na rynek pracy - za główne efekty programu możemy uznać:
  - opracowanie i wdrożenie wystandaryzowanego modelu pomocy instytucjonalnej osobom bezdomnym,
  - wprowadzenie pracy metodą streetworkingu umożliwiająca dotarcie do osób bezdomnych, nie korzystających z systemu pomocy społecznej.
4. Pomoc w placówkach - w roku 2006 system pomocy społecznej w Gdańsku dysponował 10 placówkami (niepublicznymi) dla bezdomnych dysponujących 652 miejscami, z których skorzystało 692 bezdomnych. Placówki są prowadzone przez następujące organizacje pozarządowe:
  - Towarzystwo Wspierania Potrzebujących „Przystań”, Gdańsk,
  - Pomorskie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar – Markot”, Gdańsk,
  - Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, Gdańsk,
  - Stowarzyszenie Opiekuńczo – Resocjalizacyjne „Prometeusz”, Gdańsk,
  - Gdańska Fundacja Kultury Chrześcijańskiej im. Św. Brata Alberta, Gdańsk,
  - Stowarzyszenie Na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy AGAPE.
5. Uczestnictwo w pracach Pomorskiego Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności prowadzono szereg prac w zakresie opracowania i wdrażania modelowej hierarchizacji placówek na terenie Gdańska i zakresu czynności dla streetworkera.
6. Stała akcja informacyjna, docieranie do osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych.
7. Realizacja projektu socjodemograficznego - „Portret zbiorowości ludzi bezdomnych województwa pomorskiego - 2005”. Projekt ten posłużył między innymi do budowy diagnozy nowej edycji Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków na rok 2007.

8) działania podejmowane w 2006 r. w ramach Centrum Aktywności Lokalnej

1. W roku 2006 w ramach CAL realizowano 70 projektów, których adresatami były:
  - dzieci – 30,
  - osoby starsze – 21,
  - osoby bezrobotne – 5,
  - rodziny ubogie, osoby zagrożone bezdomnością – 4,
  - ofiary przemocy – 3,
  - mieszkańcy różnych dzielnic Gdańska – 7.
2. Ponadto Organizatorzy Społeczności Lokalnej zorganizowali lub współorganizowali 12 festynów rodzinnych oraz 4 Rajdy (Czterech Pór Roku).

3. Zawiązano lub kontynuowano pracę w 22 koalicjach na rzecz rozwiązywania problemów społeczności lokalnej i budowania lokalnego partnerstwa.
4. W ramach organizacji Targów Inicjatyw Obywatelskich:
  - przygotowano spotkanie z grupą pracowników socjalnych z Holandii,
  - merytoryczne opracowywanie koncepcji „Targi Inicjatyw Obywatelskich” w ramach Czerwca Aktywnych Społeczności jako przedsięwzięcia Ogólnopolskiego. Działania organizacyjne i nadzorujące w ramach ww. imprezy miejskiej, która odbyła się 7 czerwca 2006 r. Współprowadzenie imprezy. Merytoryczne i organizacyjne przygotowanie seminarium dla NGO-sów – prowadzenie szkolenia,
  - zorganizowano seminarium dla organizacji pozarządowych – „CAL w pigułce”.

W zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną

9) program pomocy rodzinie

Za generalny cel (misję) gdańskiego Programu Pomocy Rodzinie uznaje się stworzenie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Program Pomocy Rodzinie na lata 2006 - 2009 został przyjęty Uchwałą Nr LI/1743/06 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 maja 2006 roku. Program jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gdańska do roku 2015, uchwaloną przez Radę Miasta Gdańska w dniu 8 lipca 2004 roku (Uchwała Nr XXVI/828/04).

10) programy i projekty

W roku 2006 w ramach wsparcia udzielanego rodzinie, realizowano łącznie 53 programy i projekty zgodne z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2015.

11) zastępcza opieka dla dzieci i młodzieży

Tabela nr 14: Rodziny zastępcze w latach 2004 – 2006

	2004		2005		2006	
	Ilość rodzin	Ilość dzieci	Ilość rodzin	Ilość dzieci	Ilość rodzin	Ilość dzieci
Rodziny zastępcze	455	625	457	622	469	662
w tym:						
a) spokrewnione z dzieckiem	382	476	383	481	401	522
b) niespokrewnione z dzieckiem	66	100	65	86	57	70
c) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem	7	49	9	55	11	70

Analizując ilość rodzin zastępczych w roku 2006 można stwierdzić nieznaczny wzrost ich w stosunku do lat 2004 - 2005 (o 2,6%). Charakterystyczne jest też stałe zwiększanie się ilości zawodowych rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem (o 57% w porównaniu do roku 2004). Wśród 11 rodzin zawodowych funkcjonujących w 2006 roku było:

- rodziny wielodzietne – 2,
- rodziny specjalistyczne – 2,
- rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego – 7.

12) placówki opiekuńczo – wychowawcze

W 2006 roku system pomocy społecznej dysponował 25 placówkami opiekuńczo - wychowawczymi, które zapewniały łącznie 642 miejsca, z których skorzystało 982 dzieci.

W ww. okresie sprawozdawczym do placówek opiekuńczo – wychowawczych przyjęto łącznie 161 dzieci, w tym do placówki typu:

- wielofunkcyjnego - **107**,
- rodzinnego - **2**,
- socjalizacyjnego - **52**.

1. W ramach porozumienia z innymi powiatami:
  - umieszczono 37 dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów,
  - 17 dzieci z innych powiatów przebywało w gdańskich placówkach.
2. Placówki opiekuńczo – wychowawcze w 2006 roku zgłosiły do:
  - adopcji - **13** dzieci,
  - rodzin zastępczych - **18** dzieci.
3. W 2006 roku do rodziny powróciło 52 wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych.

13) ośrodki adopcyjno - opiekuńcze:

1. System pomocy społecznej w Gdańsku dysponował w 2006 roku 3 placówkami tego typu, z których skorzystało łącznie 826 rodzin. Były to następujące placówki:
  - Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy ul. Abrahama,
  - Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy „Pelikan”,
  - Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Fundacja „Dla Rodziny”.
2. W roku 2006 r. ośrodki i placówki opiekuńczo – wychowawcze zgłosiły do banków danych 473 dzieci, w tym:
  - dzieci zgłoszone do adopcji – 276,
  - dzieci zgłoszone do rodzin zastępczych – 199,
  - dzieci zgłoszone przez placówki opiekuńczo – wychowawcze – 116.
3. Poradnictwo prowadzone na terenie ośrodków w roku 2006 zawiera Tabela nr 15.

Tabela nr 15: Typy porad udzielane rodzinom przez Ośrodki Adopcyjno - Opiekuńcze

Typ poradnictwa	Liczba rodzin
Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze	34
Szkolenie dla kandydatów na rodziców adopcyjnych	83
Szkolenie dla rodzin zastępczych	100
Poradnictwo rodzinne	857
Terapia rodzinna	14
Łącznie:	1088

W roku 2006 roku dominującym typem poradnictwa było poradnictwo rodzinne.

14) mieszkania chronione

W roku 2006 funkcjonowały 4 mieszkania chronione, przeznaczone dla dzieci opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych. Z tej formy pomocy skorzystało łącznie 14 dzieci.

15) usamodzielnianie wychowanków

W 2006 usamodzielniało się łącznie **333** dzieci, w tym:

- z rodzin zastępczych - **232**,
- z placówek opiekuńczo – wychowawczych – **94**,
- z pozostałych placówek (zakłady poprawcze, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla nieletnich, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy) – **7**.

16) interwencja kryzysowa - pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zgodnie z umową nr PS/WKA/v/270/2005 z dn. 30 grudnia 2005 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku na roku 2006 zlecił prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej Centrum Interwencji Kryzysowej PCK. W 2006 r. podmiot udzielił wsparcia 3.254 osobom.

CIK świadczy usługi w zakresie poradnictwa psychologicznego i prawnego. Najczęstszą formą pomocy było poradnictwo psychologiczne, w ramach którego udzielono 2.877 porad. W ramach poradnictwa prawnego udzielono porady 147 osobom.

W roku 2006 udzielono schronienia (Hostel) 90 osobom, średni okres korzystania ze schronienia przez klienta wyniósł średnio 16 dni.

W zakresie opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi

17) Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2006 – 2009

Program został przyjęty Uchwałą Nr LII/1783/06 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 czerwca 2006 roku. Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych został opracowany zgodnie z art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który mówi o tym, że do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych zgodnych ze strategią rozwoju województwa. Celem Programu jest zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym Gdańska poprzez wyrównywanie ich szans w korzystaniu z praw i obowiązków jakie przysługują wszystkim obywatelom. Program jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Gdańska do roku 2015, uchwaloną przez Radę Miasta Gdańska w dniu 8 lipca 2004 roku (Uchwała Nr XXVI/828/04).

18) programy i projekty

W roku 2006 w ramach wsparcia udzielanego osobom starszym i niepełnosprawnym realizowano łącznie 14 programów i projektów zgodnych z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2015.

19) usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Osobom w podeszłym wieku, niepełnosprawnym, wymagającym pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego, pielęgnacji, świadczone są usługi opiekuńcze i opiekuńcze specjalistyczne, realizowane przez agencje opiekuńcze, stowarzyszenia, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy.

Tabela nr 16: Liczba klientów korzystających z usług opiekuńczych w 2006 roku

Podmiot świadczący usługi	Ilość klientów, która skorzystała z usług
Stowarzyszenie na rzecz Osób z Kryzysami Psychicznymi „Przyjazna Dłoń”	76
Medicus (rehabilitacja)	58
Zakład Usług Opiekuńczo – Gospodarczych POMOC	376
Agencja Usług Opiekuńczych i Pielęgnacyjnych Maria Szymańska	215
Agencja Usług Opiekuńczo – Pielęgnacyjnych mgr Andrzej Olejniczak	373
AUO OMNIA	184

*klientów korzystających z usług poszczególnych agencji nie należy sumować - klienci mogą korzystać w ciągu roku z usług kilku agencji; klienci mogą również korzystać z różnych rodzajów usług (np. opiekuńczych i specjalistycznych).

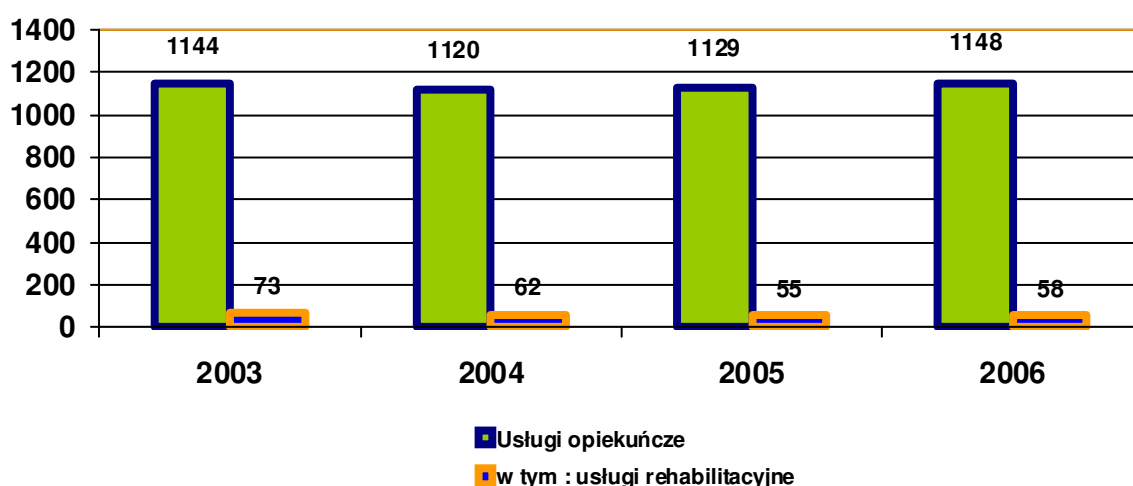
W celu realizacji usług opiekuńczych w 2006 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe, w wyniku którego wyłoniono 4 podmioty realizujące usługi zwykłe i 1 podmiot świadczący usługi specjalistyczne (rehabilitacja).

Wszyscy realizatorzy usług świadczyli usługi w sposób należyty, zgodnie z zawartymi umowami. Zatrudnione przez podmioty opiekunki posiadały przygotowanie wymagane przez MOPS.

W 2006 roku 6 podmiotów niepublicznych (agencji opiekuńczych) udzielało pomocy w postaci usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i specjalistycznych dla:

- usług opiekuńczych - 1148 osób z 1137 rodzin,
- usług rehabilitacyjnych - 58 osób z 56 rodzin,
- usług specjalistycznych - dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 76 osób z 75 rodzin.

Wykres nr 14 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2003-2006:

Ilość osób, którym udzielono wsparcia w postaci usług opiekuńczych na przestrzeni lat 2003 - 2006 utrzymuje się na stałym poziomie.

20) Dzielne Domy Pomocy Społecznej

Dzielne Domy Pomocy Społecznej są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych

przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku w roku 2006 korzystali z usług 6 Dziennych Domów Pomocy Społecznej.

Tabela nr 17: Dienne domy pomocy społecznej – liczba miejsc, czas oczekiwania i przebywania w 2006 roku

Nazwa placówki	Placówka publiczna/niepubliczna	Ilość miejsc w placówce	Ilość miejsc zabezpieczonych dla klientów MOPS	Przeciętny czas przebywania w placówce	Liczba osób oczekujących na miejsce w placówce wg stanu na 31.12.2006 r.
Dzienny Dom Pomocy „Pod Cisem”, ul. Sternicza 2	publicz.	50	50	5 lat	2
Dzienny Dom Pobytu, ul. Hynka	niepubl.	30	30	2 lata	1
Dzienny Dom Pomocy, ul. Wajdeloty 28a	publicz.	55	55	5 lat	2
Dzienny Dom Pomocy, ul. Hoża 4	publicz.	35	35	3 lata	4
Dzienny Dom Pomocy, ul. Kombatantów 4	niepubl.	20	20	3 lata	2
Dzienny Dom Pomocy, ul. Kisielewskiego	niepubl.	20	20	1 rok	4
Razem:		210	210		15

Placówki te dysponowały w 2006 roku 210 miejscami, z których dla klientów MOPS zabezpieczono 100%. W roku 2006 skorzystało z nich 208 osób. Na miejsce w DDP oczekiwało 15 osób. Przeciętny czas przebywania w DDP-ach wynosi średnio 3 lata.

21) domy pomocy społecznej

Domy Pomocy Społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Osoby wymagające całodobowej opieki, w razie niemożności zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, kierowane są do domów pomocy społecznej.

Podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku w roku 2006 korzystali z usług 7 Domów Pomocy Społecznej.

Tabela nr 18: Domy Pomocy Społecznej – liczba miejsc, czas oczekiwania i przebywania w 2006 roku

Nazwa placówki	Placówka publiczna/niepubliczna	Ilość miejsc w placówce	Ilość miejsc zabezpieczonych dla klientów MOPS	Przeciętny czas przebywania w placówce	Liczba osób oczekujących na miejsce w placówce wg stanu na 31.12.2006 r.
Dom Pomocy Społecznej, ul. Polanki 121	publicz.	104	104	ok. 6 lat	39

Dom Pomocy Społecznej „Ostoja”, ul. Hoża 4	publicz.	48	48	ok. 6 lat	27
Dom Pomocy Społecznej, ul. Starogardzka 20	publicz.	112	112	10 lat i dłużej	6
Stowarzyszenie Domu Opieki „Złota Jesień” Dom Pomocy Społecznej, ul. Hynka 12	niepubl.	30	30	ok. 5 lat	37
Dom Pomocy Społecznej, ul. Turystyczna 23	niepubl.	55	55	10 lat i dłużej	7
Integracyjny Dom Opieki Społecznej „Za Sosnami”, ul. Hallera 227a	niepubl.	100	44	5 lat	31
Dom Seniora im. Jana Pawła II „Caritas” Archidiecezji Gdańskiej, ul. Fromborska 24	niepubl.	99	70	6 lat	30
Razem:		548	463		177

Łącznie placówki te dysponowały 548 miejscami stałego pobytu, w tym 463 miejsca zabezpieczono na potrzeby klientów systemu pomocy społecznej, z których skorzystało łącznie 525 osób. Na umieszczenie w DPS w 2006 roku oczekiwało 177 osób. W placówkach na terenie innych powiatów zgodnie z podpisanymi umowami miejsce otrzymało 63 naszych klientów. Przeciętny czas przebywania w DPS - ach wynosi średnio 7 lat.

22) środowiskowe domy samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy przeznaczone do prowadzenia rehabilitacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi oraz upośledzonych umysłowo. Celem tej rehabilitacji jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Cel ten jest osiągany między innymi poprzez psychoterapię, terapię zajęciową, działania w zakresie przygotowania do pracy osób z zaburzeniami psychicznymi jak i pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

Tabela nr 19: Środowiskowe Domy Pomocy Społecznej – liczba miejsc, czas oczekiwania i przebywania w 2006 roku

Nazwa placówki	Placówka publiczna/niepubliczna	Ilość miejsc w placówce	Ilość miejsc zabezpieczonych dla klientów MOPS	Przeciętny czas przebywania w placówce	Liczba osób oczekujących na miejsce w placówce wg stanu na 31.12.2006 r.
Środowiskowy Dom Samopomocy dla Młodzieży z Zaburzeniami Psychicznymi, ul. Chopina 42	publicz.	30	30	ok. 1 roku	-
Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób Dorosłych z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Chopina 42	niepubl.	20	20	ok. 1 roku	1
Środowiskowy Dom Samopomocy Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym ul. Tysiąclecia13a	niepubl.	20	20	ok. 5 lat	4

Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Starogardzka 20	publicz.	4	4	ok. 5 lat	-
Środowiskowy Dom Samopomocy Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Potrzebujących „Światło i Cienie” ul. Burzyńskiego 1	niepubl	30	30	ok. 5 lat	4
ŚDS dla Młodzieży Niepełnosprawnej ul. Wajdeloty 28a	publicz.	30	30	5 - 10 lat	2
ŚDS dla Młodzieży Niepełnosprawnej ul. Nowiny 7	publicz.	30	30	5 - 10 lat	-
Razem:		164	164		11

Domy dysponowały w 2006 roku 164 miejscami, z których na potrzeby MOPS zabezpieczono 100% miejsc. W roku 2006 skorzystało z nich 208 osób. Na miejsce w ŚDS oczekiwało 15 osób. Przeciętny czas przebywania w DDP-ach wynosi średnio 3 lata.

23) rodzinne domy pomocy

W 2006 roku w Gdańsku funkcjonują 3 rodzinne domy pomocy, zabezpieczających 22 miejsca, z których w 2006 roku skorzystało 26 osób. Jest to nowatorska forma usług opiekuńczych i bytowych, przeznaczona dla osób starszych. Działają one na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 153, poz. 1276) w sprawie rodzinnych domów pomocy społecznej. Rozporządzenie określa standardy, rodzaj i zakres usług opiekuńczych i bytowych świadczonych przez rodzinny dom pomocy oraz zasady kierowania i odpłatności za pobyt.

Tabela nr 20: Rodzinne domy pomocy – liczba miejsc, czas oczekiwania i przebywania w 2006 roku

Nazwa placówki	Placówka publiczna/ niepubliczna	Ilość miejsc w placówce	Ilość miejsc zabezpieczonych dla klientów MOPS	Przeciętny czas przebywania w placówce	Liczba osób oczekujących na miejsce w placówce wg stanu na 31.12.2006 r.
Rodzinny Dom Pomocy Społecznej „Jesienna Przystań” ul. Świtezianki 21	niepubl	8	8	ok. 2 lata	-
Rodzinny Dom Pomocy ul. Wodnika 28	niepubl	8	8	ok. 2 lata	-
Rodzinny Dom ul. Junony 2	niepubl	6	6	ok. 2 lata	-
Razem:		22	22		-

24) mieszkanie chronione

W roku 2006 funkcjonowało 1 mieszkanie chronione przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z którego skorzystały łącznie cztery osoby.

25) przeciętny czas oczekiwania na miejsce w placówce

Tabela nr 21: Czas oczekiwania na umieszczenie w placówkach systemu pomocy społecznej w 2006 roku

Typ placówki	Przeciętny czas oczekiwania wg stanu na dzień 31.12.2006 r.
dla osób starszych w Gdańsku	ok. 1,5 roku
dla osób starszych na terenie województwa	do 6 m-cy
dla przewlekle chorych somatycznie w Gdańsku	od 1 - 1,5 roku
dla przewlekle chorych somatycznie na terenie województwa	do 1 roku
dla przewlekle psychicznie chorych w Gdańsku	-
dla przewlekle psychicznie chorych na terenie województwa	od 1 - 2 lat
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie na terenie Gdańska/ województwa	od 1 - 2 lat
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie na terenie Gdańska/ województwa	od 1 - 2 lat
dla osób niepełnosprawnych fizycznie w Gdańsku	od 1 - 2 lat
dla osób niepełnosprawnych fizycznie na terenie województwa	do 1 roku

Pozostałe, systemowe działania z zakresu pomocy społecznej:

26) poradnictwo specjalistyczne

Tabela nr 22: Liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego

Typ poradnictwa	2006
prawne	1075
pedagogiczne	1465
psychologiczne	1966
rodzinne	1713
socjalno - bytowe	61
informowanie o przysługujących ulgach i uprawnieniach	4857
Inne: konsultacje dla kandydatów na uczestników ŚDS	70

W roku 2006 roku dominującymi typami porad były porady informacyjne o przysługujących ulgach i uprawnieniach oraz poradnictwo psychologiczne.

27) współpraca zagraniczna oraz projekty finansowane ze środków Unii Europejskiej

- a) wizyty zagranicznych delegacji w MOPS Gdańsk
W 2006 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku przyjął 9 zagranicznych delegacji. Wymiernym efektem tych wizyt było doskonalenie zawodowe kadr systemu pomocy społecznej w zakresie innowacyjnych metod wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz w obszarze zarządzania projektami finansowanymi z Unii Europejskiej.
- b) zagraniczne delegacje służbowe pracowników MOPS w roku 2006
W 2006 roku 25 pracowników MOPS, uczestniczyło w 8 zagranicznych delegacjach służbowych, w tym 6 finansowanych z funduszy Unii

Europejskiej. W efekcie powstały 4 projekty nowych partnerskich przedsięwzięć, o których dofinansowanie MOPS w Gdańsku będzie się starać w ramach konkursów Unii Europejskiej, ogłaszanych w 2007.

- c) programy finansowane ze środków Unii Europejskiej
W roku 2006 pracownicy MOPS w Gdańsku uczestniczyli w realizacji 6 projektów (w tym 4 w ramach partnerstwa). Złożono również 1 wniosek aplikacyjny do konkursu funduszy Unii Europejskiej w roku 2006. Szczegółowe dane na temat ww. programów zawiera Załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

28) programy gminne z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia

W roku 2006 pracownicy MOPS w Gdańsku uczestniczyli również w działaniach wynikających z realizacji trzech programów o zasięgu gminnym, za których realizację odpowiedzialny jest WSS UM.

- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gdańsku na rok 2006

Ośrodek podjął działania we wszystkich zadaniach wynikających z harmonogramu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2006, w których został wskazany jako realizator. Łączna kwota pomocy finansowej wykorzystanej na bezpośrednią profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych przez pracowników wydziałów merytorycznych Ośrodka wyniosła **172.630,02 zł**. Ponadto na zakup paczek świątecznych dla dzieci z rodzin uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych alkoholizmem wykorzystano **53.219,96 zł**. Dodatkowo Dom Dziecka w Gdańsku pozyskał środki na zakup paczek świątecznych w kwocie: **7.613,79 zł**. Oprócz tego placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz ŚDS ul. Chopina 42 wykorzystywały na realizację 23 swoich projektów **90.958,99 zł**.

- Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2006 roku

Informacje na temat wyników konkursów dla zakładów opieki zdrowotnej realizujących w 2006 roku zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz ulotki i plakaty informacyjne, przekazane przez WSS UM, trafiły następnie do komórek i jednostek organizacyjnych Ośrodka – do wykorzystania w codziennej pracy z klientami Ośrodka. Oprócz tego, w szkoleniach dotyczących przeciwdziałania narkomanii, finansowanych ze środków GPPN, brało udział 21 pracowników socjalnych Ośrodka, zaś konsultant – pedagog został zgłoszony przez MOPS do uczestnictwa w projekcie szkoleniowym, finansowanym ze środków UE, mającym przygotować uczestników do tworzenia gminnych programów z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

- Programu Przeciwdziałania Wybranym Chorobom Społecznym w Gdańsku na rok 2006

Informacje na temat wyników konkursów dla zakładów opieki zdrowotnej (otrzymywaną z WSR), realizujących w 2006 roku zadania z zakresu promocji zdrowia i przeciwdziałania wybranym chorobom społecznym oraz ulotki i plakaty informacyjne, wykorzystywane były w podobny sposób, jak materiały i informacje z zakresu GPPN.

VIII. WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI NIEPUBLICZNYMI W RAMACH ZLECANIA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2006

1) współpraca w roku 2006

W roku 2006 wysokość przyznanych przez Prezydenta Miasta Gdańska dotacji dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej wyniosło 4.807.801,54 zł.

Liczba podmiotów, które złożyły oferty na zadania pomocy społecznej realizowane wyniosła:

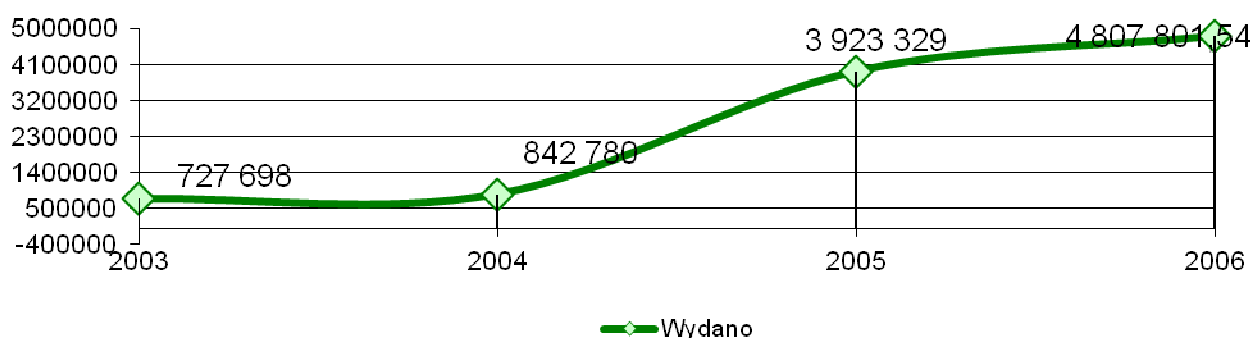
- w ramach ogłoszonych konkursów - 53,
- liczba złożonych ofert - 116,
- liczba ofert nie wybranych lub odrzuconych - 14,
- liczba umów, których nie udało się podpisać - 4,
- liczba podpisanych umów z podmiotami w 2006 r. - 98,
- liczba realizowanych projektów ogółem - 98.

Tabela nr 23: Odbiorcy projektów realizowanych w 2006 roku w ramach zlecenia zadań pomocy społecznej podmiotom niepublicznym

Grupy odbiorców	Bezrobotni	Niepełnosprawni przewlekle chorzy	Osoby starsze	Bezdomni	Mieszkańcy Gdańska	Dzieci i młodzież	Osoby ubogie
Liczba projektów	5	23	7	25	11	20	7

2) porównanie z ubiegłymi latami

Wykres nr 16: Środki przyznane na realizację zadań Miasta Gdańska z zakresu pomocy społecznej przez podmioty nie zaliczone do sektora finansów publicznych w latach 2003 - 2006

3) wnioski wynikające z porównania

1. Począwszy od roku 2003, środki przekazywane na tą formę pomocy wzrosły w stosunku do 2006 roku o 660% - z uwagi na stosowanie się przez Miasto Gdańsk do zasady subsydiarności, czyli zleceniu swoich zadań podmiotom niepublicznym.
2. Tendencja wzrostowa i duża dynamika tego zjawiska jest bardzo korzystna i w myśl zakładanych efektów powinna przyczynić się do zwiększenia skuteczności i wydolności systemu pomocy społecznej.

IX. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO – PROMOCYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W GDAŃSKU

1) Informacja o najważniejszych działaniach

Oprócz wielu zadań, realizowanych na co dzień przez rzecznika prasowego MOPS, związanych z realizowaniem komunikacji zewnętrznej oraz wewnętrznej Ośrodka (takich jak: organizacja tematycznych konferencji medialnych, nadzór nad przepływem informacji przekazywanych środkom masowego przekazu przez wydziały lub redakcja i nadzór merytoryczny nad serwisem internetowym Ośrodka), wymieniłem również koordynowanie różnego rodzaju działań medialnych i akcji promocyjnych, ważnych dla Ośrodka. W roku 2006 były to m.in.:

1. działania medialne, mające na celu pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze,
2. kampania na rzecz tworzenia w mieście kolejnych rodzinnych domów dziecka,
3. promocja medialna feryjnej i letniej akcji MOPS, na rzecz gdańskich dzieci objętych wsparciem,
4. kampanie informacyjno – społeczne, dotyczące nowych regulacji o świadczeniach rodzinnych,
5. kampanie informacyjno – pomocowe na rzecz osób bezdomnych,
6. kampanie społeczno – czytelnicze: „Książka mojego dzieciństwa” oraz „Książka dla seniora”,
7. kampania parkingowa na rzecz osób niepełnosprawnych - kierowców,
8. akcja „Wyprawka dla ucznia” (zbiórka, wymiana podręczników oraz przyborów szkolnych dla dzieci z najuboższych rodzin),
9. akcja „Wigilijna paczka” dla gdańskich dzieci i rodzin objętych wsparciem,
10. pierwszy Miejski Bal Seniora,
11. Festiwal Pozapozy.

X. NAJWAŻNIEJSZE EFEKTY REALIZACJI ZADAŃ W 2006 R.

W roku 2006 do najważniejszych efektów realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej zgodnych z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2015 należało:

- a) podniesienie standardów usług świadczonych przez placówki opiekuńczo – wychowawcze (m.in. wprowadzanie i realizacja programu naprawczego Domu Dziecka w Gdańsku, osiągnięcie przez Pogotowie Opiekuńcze w Gdańsku standardu usług, opieki i wychowania zgodnych z rozporządzeniem MPS w sprawie placówek i opiekuńczo – wychowawczych),
- b) stworzenie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym - realizacja Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku na lata 2006 – 2009, zgodnego ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych do 2015 r.,
- c) w ramach programu PFRON „Program ograniczania skutków niepełnosprawności” zainicjowanie działalności prowadzonej przez MOPS wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego,
- d) prowadzenie mieszkań treningowych – ŚDS ul. Nowiny 7 oraz ŚDS ul. Wajdeloty 28a - urzeczywistnienie idei mieszkalnictwa wspomaganego poprzez trening mieszkaniowy jako rehabilitacji środowiskowej osób z zaburzeniami psychicznymi;
- e) utworzenie zespołu roboczego w zakresie tworzenia Gdańskiego Programu Działań na Rzecz Osób ze Schorzeniami Dementywnymi,
- f) utworzenie placówek lub zlecenie ich prowadzenia (Dzienny Dom Pomocy, ul. Kisielewskiego 12 oraz mieszkanie chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi),
- g) zwiększenie możliwości dotarcia do klienta dzięki zorganizowaniu pracy dwóch punktów informacyjnych WPIRON – przy ul. Kisielewskiego 12 (w siedzibie DDP) oraz przy Al. Gen. J .Hallera 115 (w siedzibie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego),
- h) Integracja środowiska osób niepełnosprawnych w ramach pomocy instytucjonalnej - realizacja projektu „Fortyfikacje”, tj. spotkania integracyjnego z okazji Dnia Godności Osób z Zaburzeniami Psychicznymi,
- i) zintegrowanie działań z Policją, Strażą Miejską, pedagogami szkół w zakresie rozwiązywania problemów przemocy, patologii, problemów opiekuńczo - wychowawczych rodzin z dziećmi, co pozwala na kompleksowe i bardziej skuteczne rozwiązywanie problemów tych rodzin,

- j) stworzenie koalicji w ramach realizacji wyników Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2015r.,
- k) zacieśnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom starszym, co wpływa na zwiększenie oferty kierowanej do tej grupy osób,
- j) zwiększenie efektywności pomocy świadczonej osobom bezdomnym (wskutek współpracy współpraca ze streetworkerkami, m.in. dotarcie do większej ilości bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych),
- k) wzrost zadowolenia klientów wynikający z podniesienia jakości oraz skrócenie czasu obsługi przy realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i zaliczce alimentacyjnej.

XI. POTRZEBY

1. Potrzeby w zakresie koordynacji organizacji pracy socjalnej

W związku występującą potrzebą zwiększenia skali i skuteczności pracy socjalnej, wskazane jest intensyfikacja jej wspierania na płaszczyźnie metodycznej.

2. Potrzeby w zakresie specjalizacji pracowników socjalnych

Należy kontynuować działania mające na celu reorganizację pracy pracowników socjalnych związaną z ich specjalizacją, jak np. podział na grupy specjalizacyjne do spraw osób starszych i niepełnosprawnych, bezrobotnych, rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi, rodzin zastępczych. Pracownicy poszczególnych specjalizacji będą mogli łatwiej dokonywać oceny i diagnozy sytuacji klientów/rodzin, co pozwoli efektywniej zaplanować pracę socjalną.

3. Potrzeby w zakresie współpracy z podmiotami niepublicznymi

W związku ze stałym rozwojem współpracy z organizacjami pozarządowymi (zgodnie z zasadą subsydiarności), wskazane jest dopracowanie szczegółowych zasad tej współpracy, jednym z działań powinno być stworzenie platformy informacyjnej, np. o charakterze forum lub platformy internetowej. Istnieje także potrzeba organizacji spotkań informacyjno – dyskusyjnych z przedstawicielami podmiotów niepublicznych, jak również przeprowadzania z nimi badań ankietowych w celu określenia ich potrzeb i oczekiwań.

4. Potrzeby w zakresie bazy lokalowej

Z uwagi na sygnały zgłaszane przez Wydziały Ośrodka, konieczne jest zintensyfikowanie działań na rzecz pozyskiwania kolejnych lokali i budynków, jak również o zabezpieczenie środków na ich adaptację na potrzeby komórek organizacyjnych MOPS (priorytetowe znaczenie ma tutaj pomoc środowiskowa, w ramach której zapewniana jest pomoc dla największej grupy klientów pomocy społecznej).

5. Potrzeby w zakresie opieki nad osobami starszymi

Z uwagi na powiększający się z roku na rok odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w Gdańsku, wskazane jest takie zaplanowanie działań podejmowanych w ramach systemu pomocy społecznej, aby uniknąć w przyszłości ewentualnych trudności związanych z formami pomocy dla tej kategorii osób (np. zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz kontraktowanie odpowiedniej ilości miejsc w placówkach pomocy instytucjonalnej). Wskazane jest również zintensyfikowanie działań o charakterze profilaktycznym, takim jak np. tworzenie nowych klubów seniora lub też opracowywanie i realizacja programów i projektów, skierowanych na potrzeby osób starszych.

6. Potrzeby w zakresie przeprowadzania analiz i badań

Analiza informacji sprawozdawczych oraz wnioski, które można sformułowana ich podstawie, wskazują na konieczność przeprowadzenia następujących analiz:

- praca socjalna, świadczona w MOPS w Gdańsku,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi,

- analiza form pomocy świadczonej dla osób starszych (w tym usług opiekuńczych).

7. Potrzeby w zakresie braków kadrowych

Na dzień 31.12.2006r. brakuje – zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej - 45 pracowników socjalnych. Choć braki te z roku na rok zmniejszają się, nadal jednak niezbędne jest zabieganie o pozyskanie środków finansowych na dodatkowe etaty.

8. Potrzeby w zakresie organizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2015

- a. prawidłowa realizacja Zarządzenia PMG w sprawie zarządzania SRPS w zakresie jej monitorowania i ewaluacji w systemie pomocy społecznej wymaga:
  - wdrożenia planowania budżetowo – zadaniowego umożliwiającego monitoring prowadzonych działań;
  - aktualizacji wskaźników do planowanych zadań;
  - wdrożenia systemu sprawozdawczości opartej o analizę wskaźników, umożliwiającego ocenę skuteczności i efektywności podejmowanych działań oraz promowanie dobrych praktyk.
- b. zwiększenie identyfikacji realizatorów SRPS w systemie pomocy społecznej z jej celami wymaga włączenia zarządzania strategicznego i realizacji celów Strategii w kulturę organizacji (komunikacja wewnętrzna, normy i wartości) oraz istniejące systemy:
  - oceny pracowniczej;
  - rozwoju zawodowego i szkoleń pracowników;
  - awansu zawodowego pracowników;
  - motywacji pracowników;
  - zarządzania jakością wraz z opracowanymi procedurami;
  - zmiany w koncepcjach dotyczących systemu organizacji pracy;
  - planowania i sprawozdawczości, w tym planowanie WPI;
  - przekazywania informacji i podejmowania decyzji strategicznych.
- c. Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w ramach SRPS wymaga reorganizacji i wzmocnienia roli Zespołu Monitorującego – Wdrożeniowego ds. SRPS jako partnera dla władz Miasta w procesie podejmowania decyzji dotyczących koordynacji polityki społecznej.

KALENDARIVM 2006

Styczeń –marzec 2006

1 styczeń

Innowacyjne rozwiązania w podnoszeniu kwalifikacji

Z dniem 1 stycznia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku wraz z partnerami z Belgii, Danii, Litwy i Polski rozpoczął realizację projektu "Innowacyjne rozwiązania w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych pracowników instytucji systemu pomocy społecznej".

14 luty

Walentynki gdańskich seniorów...

O godzinie 10.30, 14 lutego w Domu Pomocy Społecznej „Ostoja” przy ul. Hożej 4 w Gdańsku seniorzy świętowali Walentynki. Miłe spotkanie, w którym wzięli udział między innymi samotni i starsi mieszkańcy Gdańska, członkowie klubu seniora "Nadzieja" oraz podopieczni placówki.

21 marzec

Ugryzą życie...

21 marca w Środowiskowym Domu Samopomocy MOPS przy ul. Nowiny 7 w Gdańsku, a potem 28 marca w Środowiskowym Domu Samopomocy MOPS przy ul. Wajdeloty 28a we Wrzeszczu nastąpiło uroczyste otwarcie pierwszych w mieście mieszkań treningowych, w których samodzielności uczyć się będą - przy wsparciu opiekunów – osoby z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi. Wszystko w ramach projektu „Ugryźć życie”.

Kwiecień 2006:

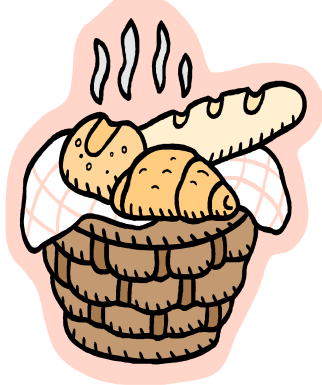
DARIUSZ MICHALCZEWSKI GOŚCIEM DZIECI

Dom Integracyjno – Rodzinny przy ul. Jaśkowa Dolina 69 we Wrzeszczu odwiedził Dariusz Michalczewski. 39-krotny mistrz świata w boksie zawodowym był gościem dzieci, mieszkańców placówki, objętych systemem gdańskiej pomocy społecznej.

LODOŁAMACZ - NAGRODA DLA GDAŃSKIEGO MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku zwyciężył i otrzymał statuetkę „Lodołamacza” w regionalnym etapie konkursu „Lodołamacze” dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne. Gdański MOPS wygrał w kategorii „urzędy i administracja”.

DOŁÓŻ „OKRUSZEK” AKCJA MOPS!

W ramach aktywizacji lokalnych społeczności i projektu gdańskiego MOPS „Okruszek” ponownie zachęcaliśmy producentów żywności, właścicieli sklepów i hurtowni spożywczych do współpracy na rzecz najuboższych rodzin.

REMONT W DOMU POMOCY NA STOGACH ZAKOŃCZONY

Zakończyła się modernizacja Domu Pomocy Społecznej przy ul. Hożej w Gdańsku - Stogach. Placówka została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Maj 2006:

DZIEŃ GODNOŚCI OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ Dyskoteka bez barier

W poniedziałek 8 maja br., w nawiązaniu do Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną (5 maja), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku zaprosił osoby niepełnosprawne - intelektualnie lub fizycznie – na dyskotekę. W klubie „Forty” szampańsko bawiło się prawie trzysta osób!

„SOCJALNI” Z HOLANDII W GDAŃSKU

W dniach 16 – 17 maja br. Gdańsk odwiedziło 11 pracowników socjalnych z Holandii. Podczas krótkiej wizyty gościli oni w zespołach pracy socjalnej oraz niektórych placówkach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku.

30 MAJA – DZIEŃ RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO

Wtorek 30 maja to święto wszystkich rodzin zastępczych – rodziców i dzieci. W Gdańsku w ramach obchodów w 3 Ośrodkach Adopcyjno – Opiekuńczych ten dzień był dniem otwartym.

KSIĄŻKA DLA SENIORA

W Domu Pomocy Społecznej przy ul. Polanki w Oliwie podopieczni placówki oraz seniorzy z gdańskich dzielnic spotkali się z niecodziennym, gościem – powieściopisarką, autorką reportaży, felietonistką panią Krystyną Nepomucką. Wszystko w ramach kampanii społeczno – czytelniczej pod hasłem „Książka dla seniora”.

Czerwiec 2006:

PRACOWNICY MOPS NAGRODZENI

W poniedziałek 29 maja obchodzony był Dzień Samorządu Terytorialnego. Dzień honorujący pracę zawodową ludzi poświęcających się pracy na rzecz mieszkańców polskich gmin i miast. Z tej okazji Prezydent Miasta Gdańska Paweł Adamowicz zorganizował uroczyste spotkanie podczas którego wręczono nagrody najlepszym pracownikom samorządu. Wśród wyróżnionych znalazło się dwoje naszych pracowników.

TARGI INICJATYW OBYWATEICH

Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych "Orunia" otrzymało Bursztynowe Jabłko - nagrodę na najlepszą inicjatywę obywatelską w Gdańsku. Nagrodę wręczono przy okazji Targów Inicjatyw Obywatelskich. Impreza ta odbywała się w ramach ogólnopolskiego przedsięwzięcia pod hasłem "Czerwiec Aktywnych Społeczności".

ZJAZD RODZIN ZASTĘPCZYCH

W sobotę 10 czerwca na terenie ogrodu zoologicznego w Oliwie odbył się zjazd gdańskich rodzin zastępczych, połączony z festynem. Piękna pogoda, wspaniała atmosfera i znakomita zabawa towarzyszyły niecodziennemu spotkaniu.

NOWY DZIENNY DOM POMOCY DLA SENIORÓW

Przy ulicy Kisielewskiego 12 w Gdańsku nastąpiło uroczyste otwarcie nowego, Dziennego Domu Pomocy dla seniorów. To już szósta taka placówka w Gdańsku (trzecia niepubliczna). Prowadzi ją Stowarzyszenie na Rzecz Osób Potrzebujących „Światło i Cienie”.

Lipiec 2006:

ZBIÓRKA DLA MAM I NIE TYLKO

13 lipca na drewnianym placu zabaw, przy ulicy Strzelców Karpackich na Oruni odbył się festyn. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku przeprowadzili na miejscu zbiórkę rzeczy przydatnych młodym mamom.

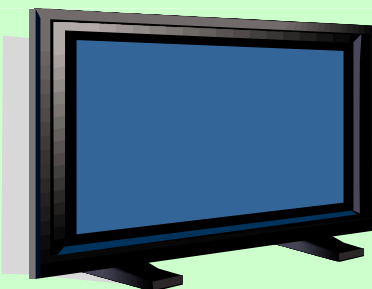
BIAŁĄ FLOTĄ NA WESTERPLATTE

Blisko 180 dzieci, podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku, popłynęło bezpłatnie statkiem białej floty z Gdańska na Westerplatte i z powrotem. Rejs odbył się we wtorek 25 lipca br.

AKCJA „WAKACJE W MIEŚCIE”

Trzydzieścioro dzieci (w wieku od 7 do 12 lat), podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku, brało udział w letnim projekcie „Wakacje w mieście”. W jego ramach przez trzy kolejne dni dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, patologicznych między innymi gościli u gdańskich strażaków, stadninę koni w Sopocie i Akademię Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku.

FILM „ZAWÓD - PRACOWNIK SOCJALNY” W TV

Film „Zawód - pracownik socjalny” został wyemitowany w TV PULS. Film przedstawia codzienną pracę pracowników socjalnych z całej Polski. Oprócz pracowników z Lublina, Poznania, Elbląga czy Czerska w filmie zobaczyć można było pracowników MOPS w Gdańsku.

Sierpień 2006:

	<p>POMOC FINANSOWA I MATERIALNA DLA GDAŃSKICH UCZNIÓW</p> <p>Blisko dwa tysiące dzieci z najuboższych gdańskich rodzin otrzymało zasiłki celowe w kwocie od 100 do 140 zł (wysokość kwoty jest uzależniona od potrzeb i sytuacji rodziny) z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdańsku. Są one przeznaczone na zakup podręczników i przyborów szkolnych dla ubogich uczniów.</p>		<p>ZNAKOMITY PISARZ GOŚCIEM SENIORÓW</p> <p>Andrzej Zaniewski, powieściopisarz, poeta, autor tekstów popularnych piosenek odwiedził Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” w Gdańsku Stogach - w ramach kampanii społeczno - czytelniczej „Książka dla seniora”.</p>
	<p>ZAŁÓŻ RODZINNY DOM DZIECKA!</p> <p>„Pomóż dzieciom pozbawionym opieki własnych rodziców! Załóż rodzinny dom dziecka!” – pod tym hasłem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku zainicjował kampanię społeczną na rzecz tworzenia w mieście kameralnych, rodzinnych placówek opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci.</p>		<p>POŻEGNANIE WAKACJI NA WESOŁO</p> <p>Gdański MOPS w ostatni dzień wakacji zorganizował festyn pod hasłem „Pożegnanie wakacji”, który odbył się w Domu Kultury „Wyspa skarbów” w Sobieszowie.</p>

Wrzesień 2006:

	<p>RUSZYŁO DOŻYWIANIE DZIECI W SZKOŁACH</p> <p>Dzieci z najuboższych gdańskich rodzin, które rozpoczęły rok szkolny, dalej korzystały z bezpłatnych obiadów w szkole. Na mocy ustawy z 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.</p>		<p>SCHIZOFRENIA „OTWÓRZCIE DRZWI”</p> <p>W niedzielę 10 września br. obchodzony był w Gdańsku Ogólnopolski Dzień Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię.</p>
---	---	---	---

PIĘĆ LAT ŚDS

Jubileusz pięciolecia powstania i działalności świętował Środowiskowy Dom Samopomocy MOPS przy ul. Chopina 42 w Gdańsku. To jedyny w mieście tego typu dom samopomocy, który udziela wsparcia dziennemu młodzieży (od 13 do 21 roku życia) z chorobami lub zaburzeniami psychicznymi.

PRZYJDŹ PO INFORMACJĘ nowy punkt informacyjny

Wszystkie osoby zainteresowane uzyskaniem informacji dotyczącej pomocy osobom niepełnosprawnym mogą skorzystać z nowo otwartego punktu informacyjnego działającego w siedzibie Dziennego Domu Pomocy przy ul. Kisielewskiego 12 w Gdańsku - Wrzeszczu.

Październik 2006:

LIDER KOMBI CZYTAŁ DZIECIOM

W czytelni Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej przy Targu Rakowym 5/6 w Gdańsku dzieci, podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej spotkali się z liderem zespołu Kombi – Grzegorzem Skawińskim. Muzyk czytał najmłodszym z gdańskich placówek opiekuńczo – wychowawczych fragmenty ulubionych książek z dzieciństwa.

KONFERENCJA SRPS

W piątek 20 października o godzinie 10, w auli gmachu głównego Politechniki Gdańskiej przy ul. Narutowicza 11/12 odbyła się konferencja upowszechniająca rezultaty realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gdańsku do roku 2015.

BAL SENIORA 2006 – WIEDEN W GDAŃSKU

Blisko 250 gdańskich seniorów szampańsko bawiło się 5 października na wielkim balu w Restauracji „Cristal” w Gdańsku. Impreza to ukłon w stronę aktywnych, sędziwych gdańszczan, którzy są mieszkańcami domów pomocy społecznej lub uczestnikami zajęć w dziennych ośrodkach wsparcia czy klubach seniora.

FESTIWAL „POZAPOZY”

Wielka artystyczna feta towarzyszyła IV Festiwalowi „Pozapozoy”, który odbył się 23 października br. w Teatrze „Wybrzeże” w Gdańsku. Swoje dokonania m.in. w dziedzinie plastycznej i muzycznej zaprezentowali twórcy niepełnosprawni i pełnosprawni, profesjonalści i amatorzy. Festiwal zorganizował gdański MOPS.

Listopad 2006:

DZIEŃ PRACOWNIKA SOCJALNEGO

W Teatrze „Wybrzeże” pracownicy gdańskiej pomocy społecznej świętowali Dzień Pracownika Socjalnego (w kalendarzu przypada on 21 listopada). To miłe święto zostało ustanowione mocą ustawy o pomocy społecznej, z listopada 1990 roku. Podczas uroczystości w Teatrze „Wybrzeże” nagrody i awanse przyjęli wyróżniający się w pracy zawodowej oraz społecznej pracownicy.

SZKOLENIE W RAMACH PROJEKTU LEONARDO DA VINCI

W ramach realizacji zadań projektu pilotażowego Leonardo da Vinci pt. „Innowacyjne rozwiązania w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych pracownika instytucji systemu pomocy społecznej”, 13 listopada 2006 r. rozpoczął się II moduł szkolenia - Techniki diagnostyczne potrzeb i potencjału osoby opuszczającej zakład karny.

PLANETA MARZEŃ 2006

Dzieci z gdańskich placówek opiekuńczo – wychowawczych, rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, mali podopieczni stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych, uczniowie klas integracyjnych (łącznie blisko 700 małych uczestników) wzięły udział w III Wielkim Festynie dla Dzieci i Młodzieży „Planeta marzeń 2006”

GODNOŚĆ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Podczas dni otwartych placówek w których wsparcie otrzymują osoby niepełnosprawne fizycznie lub intelektualnie, zwiedzający mogli włączyć się w zajęcia, terapię oraz zabawę. Mogli również porozmawiać ze specjalistami, terapeutami, opiekunami, którzy na co dzień aktywizują i wspierają osoby z niepełnosprawnością ruchową lub intelektualną.

Grudzień 2006:

PROJEKT LEONARDO DA VINCI - II MODUŁ SZKOLENIA

W ramach realizacji zadań projektu pilotażowego Leonardo da Vinci pt. „Innowacyjne rozwiązania w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych pracownika instytucji systemu pomocy społecznej” dnia 24.11.2006 r., odbyło się spotkanie podsumowujące II moduł szkolenia.

WIGILIJNA PACZKA W GAŃSKIEJ HALI OLIVIA

Już siódmy raz z rzędu odbył się finał akcji Wigilijna Paczka. Uroczystość została zorganizowana przez Fundację Gdańską, Gdańską Fundację Dobroczynności, Urząd Miejski w Gdańsku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku przy współpracy z Poczta Polska.

RAJD VIII

W sobotę 9 grudnia MOPS w Gdańsku (Filia I, IV i V), we współpracy z Regionalnym Centrum Wolontariatu zorganizował 8 rajd zimowy, tym razem w gdańskim ZOO.

ŚWIĄTECZNE SPOTKANIA DLA PODOPIECZNYCH

Jak co roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdańsku organizował lub współorganizował dla podopiecznych spotkania opłatkowe, zabawy świąteczne. Odbywały się one nie tylko w placówkach wsparcia: domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, ale także bezpośrednio w środowisku lokalnym.